

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja ČP Gorenjski tisk
Kranj, Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sreda, 10. 1. 1973
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
Od 1. januarja 1958 kot poltednik,
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko,
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob s r e d a h in s o b o t a h.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Pojasnjen požar v Zg. Bitnjah

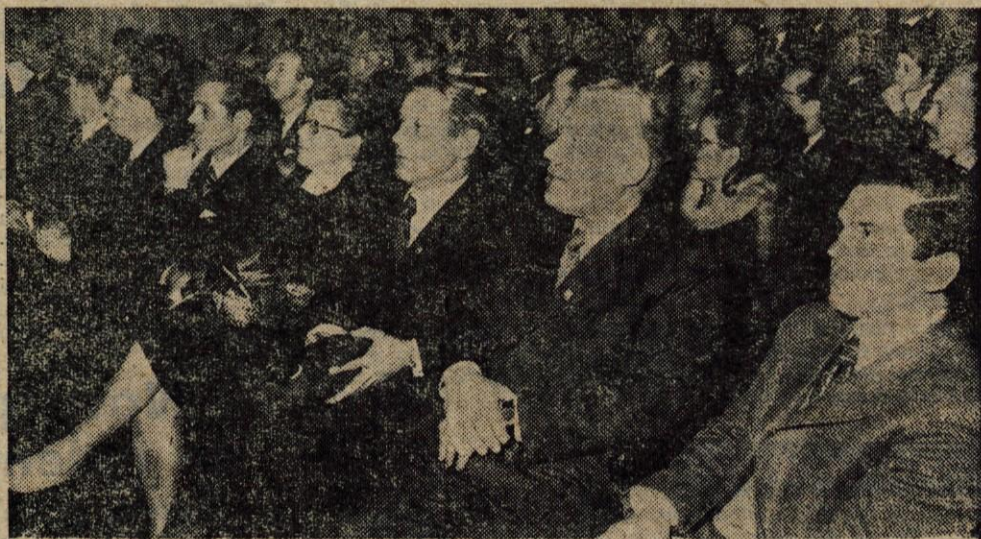
Iz želje po sladkarjih - velika škoda

Kriminalisti kranjske Uprave javne varnosti so v ponedeljek odkrili vzrok požara, ki je 2. januarja zvečer upepeli samopostrežno trgovino Živila v Zg. Bitnjah. Naloga preiskovalcev vsekakor ni bila lahka, saj možnih vzrokov za požar ni bilo ravno malo. Potem ko so strokovnjaki za elektriko in centralno kurjavo izključili možnost, da bi se vnelo v trgovini zaradi napake na teh napeljavah ali zaradi samovžiga ali česa drugega, je ostala le možnost, da je ogenj zanel človeška roka. Kot so povedali gostje in uslužbenci bifeja, je začelo goreti v skladišču trgovine. Trgovina pa je bila zaradi praznikov od enajste ure dopoldne zaprta, zato so preiskovalci izključili tudi morebitno malomarnost usluž-

bencev, saj ogenj ne bi mogel tleti celih devet ur, da bi nato okoli osme ure zvečer planil požar. Tudi okna trgovine in skladišča so bila zaprta kot je kasneje pokazal pregled okenskih mehanizmov, tako da ogenj z zunanje strani ni mogel biti podtaknjen.

Ogenj so opazili gostje v bifeju, ki je bil takrat odprt. Takoj so razbili steklo, ki je ločilo bife od skladišča in z ročnimi gasilnimi aparati skušali pogasiti ogenj. Ko je pene zmanjkalo, so skušali gasiti z vodo. Pri tem so bili tako prizadevni, da se je eden od občanov zaradi dima onesvestil, drugi pa si je opekel prste. Ko pa je eksplozija,

(Nadalj. na 16. str.)

Ob občinskem prazniku in vstopu v jubilejno, tisočo leto loškega ozemlja je bila včeraj dopoldne v dvorani kina Sora Skofja Loka slavnostna seja, združena s kulturnim programom, ki so ga pripravili člani eksperimentalnega gledališča Oder-galerija, domača godba na pihala in pevski zbor gimnazije. Uvodni govor je imel predsednik občine Tone Polajnar. Potem so nagrajencem, trinajsterici zaslužnim možem in ženam ter delovnim kolektivom, podelili priznanja. Veliko plaket so dobili tovarna Iskra Železniki, osnovna šola iz Žirov in pihalni orkester žirovske Alpine, malo pa dr. Marija Bračko, Lovro Gajger, Miha Bertonec, Andrej Franko, Franc Kalan, Franc Šubic in Anton Varl. Poleg plaket je skupščina trem prizadevnim javnim in kulturnim delavcem, Janku Kalanu, Milanu Dolencu in Francu Peternejlu, izročila še posebne nagrade. Čestitamo! — I. G. — Foto: F. Perdan

»Partizanska Jelovica« prestavljena

Kot so nam sporočili iz Skofje Loke, je pripravljali odbor tradicionalnega spominskega tekmovanja »Po stezah partizanske Jelovice« sklenil prireditve prestaviti za nedolocen čas. Letošnja muhasta zima, ki nam noče postreči s snegom, se je torej vmešala tudi v praznovanje tisočletnice Skofje Loke, saj naj bi smučarski teki v Dražgošah pomenili prvi večji manifestativni dogodek v celi vrsti podobnih merjenj moči, posvečenih enkratnemu jubileju občine. Novi datum še ni znan. Odvisen je od vremena in od koledarja drugih tekmovanj, ki so tokrat izredno številna. Organizatorji bodo skušali najti kar najustreznejši termin ter poskrbeti, da se »Partizanska Jelovica« ne bi ujemala s kakšnim drugim pomembnim športnim srečanjem v Sloveniji.

Obvoznica ni za pešce

Na predzadnji seji skupščine občine Kranj je eden od odbornikov postavil vprašanje, zakaj je na kranjski obvoznici hoja pešcev prepovedana.

Republiška komisija za tehnični pregled pri republiškem sekretariatu za gospodarstvo, ki je 3. januarja letos pregledala obvoznico, se je strinjala med drugim tudi s prepovedjo hoje za pešce po obvoznici, kar je že pred tem veljalo. Cestišče na obvoznici namreč še ni dokončno, saj manjkajo še tri plasti: plast bitogramoza, vezni sloj in pa obrabni sloj. Cestišče naj bi bilo dokončno urejeno do 1. maja 1973. Takrat bodo

urejeni tudi pločniki za pešce. Vse dotlej pa bo veljala na obvoznici prepoved prehitavanja, hitrost bo omejena na 40 km na uro, hoja pešcev pa bo prepovedana od viadukta do semaforkega križišča pri Dijaškem domu. Prepoved za pešce je vsekakor umestna, ker pločniki niso urejeni, cestišče pa je zaradi nedokončanih del zoženo in zato hoja vsekakor nevarna. Prav bi bilo, če bi delovne organizacije, katerih delavci uporabljajo obvoznico, le-te opozorili na nevarnost hoje po obvoznici. Hoja je dovoljena od viadukta na Staro cesto. L. M.

Zamrznjene stanarine

Kot smo že pisali zvezni izvršni svet konec decembra lani ni razveljavil lanskega odloka o zamrznitvi stanarin. Stanarine so torej po 1. januarju letos ostale zamrznjene. Kaj to pomeni, smo vprašali predsednika izvršilnega odbora poslovnega združenja stanovanjskih podjetij Slovenije in direktorja Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj Iva Miklavčiča. Njegov odgovor bi lahko strnili v ugotovitev, da to pomeni tudi delno zamrznitev stanovanjskega gospodarstva nasploh.

Trenutno sicer še ni znano, za kolikšno zamrznitev gre, ker drugi paket ukrepov za stabilizacijo, ki je bil sprejet ob koncu minulega leta, še ni pojasnjen (objavljen). Prav tako se še ne ve, kako je s samoupravnimi sporazumi o izločanju sredstev od bruto osebnih dohodkov za stanovanjsko gradnjo in z odloki o izločanju teh sredstev. Samoupravne sporazume in odloke so v nekaterih občinah že podpisali in sprejeli. Če le-teh zaradi zamrznitve ne bi bilo moč uveljaviti in izvajati, bi to pomenilo tudi nekakšno zamrznitev pri izvajanju programov stanovanjske gradnje in v prihodnje še večji primanjkljaj stanovanj v primerjavi z današnjim. Vendar kot kaže, se to ne bo zgodilo in bodo v občinah, kjer

so spoznane podpisali in odloke sprejeli, le-te lahko tudi izvajali.

Ivo Miklavčič nam na to torej še ni mogel točno odgovoriti. Rekel pa je, da že samo zamrznitev stanarin, in s tem tudi podaljšanje linearnega subvencioniranja stanarin, pomeni delno zmanjšanje stanovanjske gradnje. Gre namreč za tisti del stanarin, ki se nateka v amortizacijo, le-ta pa se namenja za gradnjo novih stanovanj. Največ težav pa bo podaljšana zamrznitev povzročila pri vzdrževanju stanovanjskih hiš. Ker so stanarine zamrznjene že od 1. januarja 1970, za stanovanjska podjetja pa nespremenjene od 1966. leta, so v primerjavi z današnjimi cenami sredstva za vzdrževanje,

ki se natekajo od stanarin, zelo skromna.

Sedanja podaljšana zamrznitev bo torej še naprej povzročala težave na tem področju. Te pa bodo toliko večje in zamujeno bo tem teže nadoknaditi, kolikor dlje bo trajala.

In kakšno je mnenje Iva Miklavčiča, zakaj je sploh prišlo do podaljšane zamrznitve stanarin?

»Vse dosedanje zamrznitve stanarin so bile zaradi stališča, da se tako zagotovi in obdrži standard občanov. Tudi zadnja podaljšana zamrznitev najbrž izhaja iz tega. Kot kaže je to posledica ukrepov o zamrznitvi nekaterih osebnih dohodkov in ugotovitve, da tiste delovne organizacije, ki osebnih dohodkov nimajo zamrznjenih, le-teh v bodoče tudi ne bodo mogle bistveno povečevati.

Kakorkoli že, dolgo s takšno politiko ne bomo mogli nadaljevati. Trenutno znaša stanovanjski primanjkljaj (razlika med številom stano-
(Nadalj. na 16. str.)

Jesenice

Na zadnji seji obeh zborov jeseniške občinske skupščine so med drugim potrdili dodatno pogodbo o urejanju prostorov obrata Planike na Breznici. Ob adaptaciji je bilo opravljenih več del kot so predvidevali, obenem pa so bila dela tudi dražja in bodo veljala okoli 1510.000 dinarjev. Na seji so za vršilca načelnika za notranje zadeve imenovali Jožeta Veharja.

● V četrtek, 4. januarja, so se v sejni sobi družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah na povabilo občinskega sindikalnega sveta in drugih jeseniških družbenopolitičnih organizacij zbrali zdomci, ki so iz jeseniške občine odšli na delo v tujino. Udeležba je bila slaba, pa vendar so razpravljali predvsem o možnostih zaposlitve doma, o pravicah na delovnem mestu in o carinskih ukrepih. **D. S.**

Kranj

V ponedeljek so se sestali predsedniki krajevnih skupnosti, predsedniki krajevnih organizacij socialistične zveze in sekretarji organizacij zveze komunistov s področja mesta. Razpravljali so o ustanovitvi sveta mestnih krajevnih skupnosti.

● Danes popoldne se bo pri občinskem sindikalnem svetu v Kranju sestala komisija za šport. Ocenila bo potek tekmovalij y minulem letu in se dogovorila o organizaciji zaključne prireditve.

● V petek se bo sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze in razpravjal o pripravah na šesto sejo občinske konference. Obravnaval pa bo tudi predloge za republiška priznanja OF. **A. Z.**

Radovljica

Radovljica, 9. januarja — Popoldne so nadaljevali prekinjeno sejo izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze. Ocenili so referendum o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja in razpravljali o akcijskem programu stanovanjske politike v občini. — Ob isti uri pa so se sestali tudi sekretarji zveze komunistov. Pogovorili so se o popisu članov ZK in evidentiranju kandidatov za organe zveze komunistov v osnovnih organizacijah, občini in v republiki.

Pri občinskem sindikalnem svetu se bo jutri popoldne sestal odbor za industrijo. Med drugim bo razpravjal o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. **A. Z.**

Tržič

Jutri se bosta v Tržiču sestala predsedstvo in plenum občinskega sindikalnega sveta. Razpravljala bosta o poteku občinskih zborov osnovnih sindikalnih organizacij ter o uresničevanju ustavnih dopolnil, predvsem tistih, ki govorijo o ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. **-jk**

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled

razpisuje za soboto, 13. januarja, ob 9. uri na dvorišču podjetja Bled, Kajuhova 1 javno licitacijo za prodajo

osebnega avtomobila

znamke citroen, motor št. 357.008.250, letnik 1967, registriran, vozen.

Izklicna cena je 18.000 dinarjev.

Udeleženci morajo plačati kavicijo v višini 10 % začetne cene na sedežu podjetja. Predstavniki podjetja morajo predložiti pooblastila.

Ogled vozila je možen od 10. januarja dalje vsak dan od 8. do 12. ure na dvorišču podjetja. Za enako ponudeno ceno ima prednost družbeni sektor.

Konferenca o mladini

Občinski konferenci ZKS in ZMS v Tržiču bosta pripravili problemsko konferenco ZKS o položaju in vlogi mladih v občini. Da bi bile priprave na konferenco čim boljše in konkurenčni materiali čim popolnejši, bodo organizatorji poslali aktivom ZMS posebno anketo, s ka-

tero bodo skušali zvedeti, s čim se ukvarja tržiška mladina, kakšne so njene možnosti za izobraževanje, kakšen položaj imajo mladi v delovnih in drugih organizacijah ter krajevnih skupnostih, kakšne možnosti za pridobitev stanovanj itd. **-jk**

Vojaki bodo obiskali Tržič

Da bi se mladi vojaki, ki so prišli v teh dneh na obmejne karavle v Jelendolu in na Ljubelju, čim bolje seznanili z novo sredino, so jih tržiške družbenopolitične organizacije povabila na enodnevni obisk Tržiča. Vojaki bodo prišli v Tržič v torek, 16. januarja. Vojaki bodo

najprej spoznali gospodarske, družbene in kulturne značilnosti občine, nato pa jim bodo zavrtili tudi turistični film o Tržiču. Sledil bo ogled Bombažne predilnice in tkalnice in Peka, obisk pa bo sklenjen z ogledom tržiškega muzeja. **-jk**

Nova pletilnica in oplemenitilnica

sta pomembni pridobitvi Gorenjske predilnice Škofja Loka

V petek, 12. januarja dopoldan, bodo v Gorenjski predilnici Škofja Loka spustili v pogon dva nova obrata: pletilnico in oplemenitilnico. S to delovno zmago se traški kolektiv želi vključiti v pra-

zvanje občinskega praznika in tisočletnice občine. Na svečani otvoritvi bo govoril član ZIS in zvezni sekretar za finance Janko Smole. **-lg**

V tržiški občini krajevni politični aktivni

V petek, 5. januarja, je bila v Tržiču seja izvršnega odbora občinske konference SZDL, na kateri so razpravljali o načinu zbiranja kandidatov za novega predsednika in sekretarja občinske konference SZDL Tržič. D govorniki so se, da bosta predsednik in sekretar voljeni funkciji. Predsednik bo lonter, sekretar pa profesionalni politični delavec. Da zbrali čim več možnih kandidatov, so se po krajevnih skupnostih že začeli sestajati krajevni politični aktivni, katere vabijo člane vodstvenih organizacij SZDL, ZKS in ZMS. Aktivov se udeležujejo tudi predstavniki izvršnega odbora občinske konference SZDL. Politični aktivni na terenu bodo končani do 15. januarja, ko bo izvršni odbor razpravjal o kandidatih, ki jih predlagal zasedanju občinske konference, ki bo predvidoma okrog 20. januarja. **-jk**

CENTRAL**KRANJ****Gostinsko in trgovsko podjetje Central Kranj**

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- 1. poslovodja**
trgovine v Dupljah
- 2. kuhar-ice**
za hotel Evropa v Kranju
- 3. delavca**
v skladišču trgovine Delikatesa v Kranju
- 4. pomivalko**
(delo ob pomivalnem stroju)
za restavracijo Park in hotel Evropa v Kranju.

Pogoji:

- pod 1.: KV prodajalec-ka živilske stroke;
pod 2.: KV kuhar-ica;
pod 3.: fizična sposobnost, odsluženi vojaški rok.

Nastop dela pod toč. 1. je 1. aprila, na ostalih delovnih mestih pa takoj. Prijave sprejema splošni sektor podjetja 8 dni po objavi, kjer dobite tudi vsa pojasnila.

**Ugodnost, ki zagotavlja
prihranek
v družinskem proračunu
že v začetku leta.**

**Razprodaja
zimске konfekcije
in obutve**

V

BLAGOVNICI

N nama

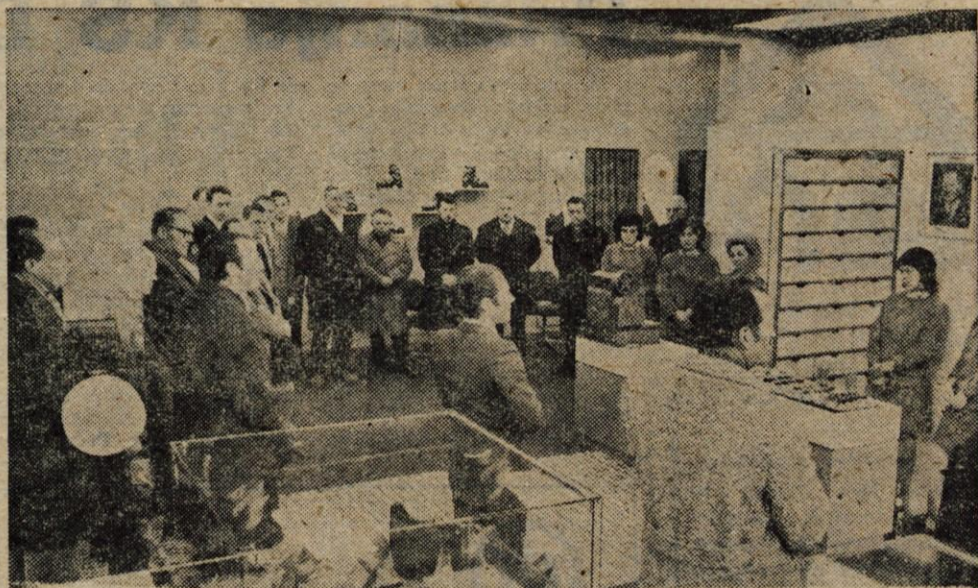
ŠKOFJA LOKA

do 31. januarja 1973

Z

20 do 50%

**znižanje prodajnih cen
je lepa priložnost,
da združite običajno
januarsko varčnost
in našo prvo letošnjo
ugodnost v dober
in cenen nakup zimskih
oblačil in obutve
za vso družino**

Škofja Loka, 9. januarja — Danes dopoldne je tovarna obutve Alpina iz Zirov odprla v prostorih hotela Transturist v Škofji Loki svojo 53. prodajalno. Na krajši slovesnosti je spregovoril direktor podjetja dipl. oec. Izidor Rejc in poudaril velik pomen njihove trgovske mreže. Najprej je pozdravil predsednik skupščine občine Škofja Loka Toneta Polajnarja, predstavnike družbenopolitičnih organizacij, goste iz prijateljskega mesta Smederevska Palanka v Srbiji in ostale.

Letos naj bi poleg Škofje Loke dobili nove Alpinine trgovine tudi Logatec, Sombor, Čačak, Murska Sobota in Ajdovščina. Nova prodajalna v Škofji Loki je opremljena po zamisli domačina inž. arhitekta Danila Oblaka, za opremo pa so poskrbeli delavci Alpine. Prodajni prostori merijo blizu 120 kvadratnih metrov, s skladiščem vred pa ima lokal 280 kvadratnih metrov površine. Poleg čevljev bodo Škofjeločani in okoličani v novo odprti trgovini lahko kupili tudi nekatere izdelke usnjene galanterije. Prodajalna bo odprta od 7.30 do 18.30 (-jg) — Foto: F. Perdan

»Ne smemo ostati brez trgovine!«

Dolenja vas v Selški dolini leži približno na pol med Škofjo Loko in Železniki. Približno 300 prebivalcev šteje danes. Ko so pred tedni inšpektorji ugotovili, da tamkajšnja trgovina ne ustreza osnovnim zahtevam špecerijskega obrata in da jo bo treba adaptirati bodisi ukiniti, je ljudi seveda zaskrbelo. Podobna lokala v Selcih in na Bukovici sta namreč oddaljena nekaj kilometrov, kar bi domačinom znatno otežilo nabavljanje vsakdanjih življenjskih potrebščin. Resda je bila dolenjevaška prodajalna odprta le po 3. ure dnevno, resda se ob pičlih treh milijonih mesečnega prometa matičnemu podjetju veletgovini Loka ne splača financirati popravila, toda naselje ne more ostati brez stalne preskrbe, nemijo prizadeti. Sklicali so posvet vseh prizadetih strani ter v okviru vaške skupnosti izvolili odbor, ki naj poskrbi, da bo vas čez čas dobila nov, sodoben trgovski objekt, kakršnega nekateri drugi podobni kraji že imajo. Medtem pa naj bi obstoječe prostore v stavbi zasebnika, dosedanje ga prodajalca, prenovili, prilagodili predpisom in znova odprli (zaprta je od 30. decembra lani). Problem je edino denar. Predračunski stroški znašajo od 4 do 6 starih milijonov, vendar za zdaj še ni znano, kdo bo dela plačal. Občani — vmes je precej mojstrov raznih strok — so pripravljene pomagati, kar bi zadevo nedvomno poceni-

lo. Toda pri Loki pravijo, da si tako tvegane investicije ne morejo privoščiti in da je rešitev v kreditiranju na račun kasnejše najemnine lastniku stavbe.

Kakorkoli že, trgovina najbrž bo. Vendar bi veletgovino Loko želeli opozoriti, da

naložba niti ni ekonomsko neumestna, saj utegne promet ob polnem delovnem času brž preseči »kritični« minimum. Razen tega gre za predel, kjer naglo rastejo nove stanovanjske hiše in kjer je bodočnost zagotovljena. Torej velja premisliti. (—jg)

Karavanški predor na Dovjem?

Že dalj časa razpravljajo v Sloveniji o gradnji karavanškega predora, izdelanih je že precej študij in variant, kje naj bi ga zgradili. Do zdaj so izdelali že 23 raznih variant.

Pred nedavnim pa so se predstavniki avstrijske vlade in jugoslovanskih organov pogovarjali na Dunaju o

gradnji karavanškega predora. Razpravljali so o načinu financiranja, razmejitvi stroškov in projektih. Avstrijske oblasti se nagibajo k tisti varianti, ki predvideva, da bi karavanški predor na jugoslovanski strani gradili na Dovjem. Zdaj bodo pripravljali skrbno analizo o prometnem stanju na obeh straneh D. S.

**GOSPODINJE NISO VEČ V
ZADREGI ODKAR PEKARNA »ŽITO«
PEČE IN PRODAJA.**

TRAJNOST
SEDEM
DNI

toast
IN
**ALPSKI
KRUGH**

Za graditev stanovanjskih hiš, garaž in gospodarskih poslopij prodajamo kvalitetne legozidake po ugodnih cenah v naslednjih poslovalnicah:

LJUBLJANA:

Standard-Invest
Celovška cesta 89
Vodovodna cesta 101

KAMNIK:

»Metalka« prodajalna
Kidričeva ulica

JESENICE:

»Univerzal«, PE Kurivo
Spodnji plavž

CERKLJE
NA GORENJSKEM

Kmetijska zadruga

Cenjenim interesantom dajemo pismene informacije!

STANDARD-INVEST,
Ljubljana,
Celovška c. 89.

Priznanje KS Dovje-Mojstrana

Zvezna konferenca mest je pred tedni v Beogradu razglasila, da je med slovenskimi krajevnimi skupnostmi med najboljšimi tudi krajevna skupnost Dovje-Mojstrana.

Mojstrana je eden tistih redkih krajev jeseniške občine, ki zaradi svoje lege in dostopnosti lahko razvija turizem. Še več kot le turistična privlačnost pa so nedvomno ljudje, prebivalci tega kraja, ki vedo in znajo privabljaliti turiste, ki vedo, kaj

in kako je treba, da v samem kraju ne manjka najrazličnejših možnosti za rekreacijo, razvedrilo, kulturno udejstvovanje itd.

Ze dolgo je od tega, odkar so člani krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana spoznali, da si je treba delo v krajevni skupnosti razdeliti in se primerno organizirati. Brez mladih, novih moči ni šlo, zato so znali poiskati načine in nove oblike, ki so privabljalile v delo krajevne skupnosti predvsem mlade. Delo v kra-

jevni skupnosti so razdelili v več komisij, v katere so volili take člane, ki so bili zares navdušeni, zares pripravljani delati in pomagati. Rezultati niso izostali in kot dokaz njihove uspešnosti in delavnosti je tudi nedavno visoko priznanje.

Le nekaj uspehov krajevne skupnosti v zadnjih letih: dokončno so uredili vlečnico in že imajo načrte za novo, pred nedavnim so odprli novo drsališče, spremenili nekdanje smetišče v privlačen park Triglavski gaj, ki bo še letos dobil bazen. Popravili in uredili so poti v kraju, obnovili plotove, njihove hiše pa kraše venci prekrasnih rož. Prav nobene dejavnosti niso hoteli zanemarjati, če je bilo zaman le dovolj zanimanja. Med

najbolj množične in uspešne sodi vsekakor dejavnost planinskega društva, ki se z uspehi mojstraniških alpinistov in gorskih reševalcev uvršča med najboljše pri nas.

In seveda turizem, ki je pravzaprav nenehna želja teh prizadevnih občanov. V začetku niso čakali križem rok, ampak so se nanj skrbno pripravljali. Prav na tem področju pa so dosegli že izvrstne rezultate.

Njihova velika prednost pa je v tem in predvsem v tem, ker v krajevni skupnosti dela precej mladih, ki so jih starejši znali vključiti že pred leti. In to je tudi zagotovilo, da njihovo delo v prihodnje ne bo zamrlo.

D. Sedej

Graditelji in kmetovalci!

Kmetijsko živilski kombinat Kranj vam nudi po konkurenčnih cenah v našem skladišču v Hrastju (bivša farma bekonov):

gradbeni material
stavbno pohištvo
umetna gnojila

Informacije daje KZK — Komerčni servis, Cesta JLA št. 2 (nad kinom Centrom), telefon 22-439 in 21-260.

Priporočamo se!

Poživiti kulturno - prosvetno dejavnost

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij jeseniške občine bo v prihodnje organizirala posebne posvete po vseh krajevnih skupnostih v občini, da bi poživili kulturno-prosvetno dejavnost.

Na nedavnem sestanku so člani javorniške Svobode ugotovili, da je stanje na Javorniku skoraj nevzdržno. V skladu s tezami in sklepi kongresa republiške ZKPO so ugotavljali, da bo treba povsem spremeniti delo društev in organizacij, ki se na terenu ukvarjajo s kulturno in prosvetno dejavnostjo. Menili so, da bo treba predvsem iskati vzroke za takšno stanje in jih tudi odpravljati. Med glavnimi vzroki za tako stanje je vsekakor menjava generacij in premajhna za-

nimanje mlajših, premajhna povezava društev na terenu z organizacijami in društvi, ki se poklicno ukvarjajo s kulturo in ki so na nek način tudi dolžni poskrbeti za mecenstvo in mentorstvo v društvih na terenu. Na Javorniku so še posebej poudarjali, da bodo morali poleg vsebinskih sprememb čimprej urediti in rešiti problem zgornjih prostorov kulturnega doma, za katerega preureditev bi potrebovali še 1.300.000 dinarjev. S tem denarjem bi uredili manjšo knjižnico, galerijo, večjo sejno dvorano, pevsko sobo ter prostor za dejavnost strelskega društva v spodnjih prostorih delavskega doma na Javorniku.

D. Sedej

Šole sredi priprav na prometna tekmovanja

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je lani namenil 52.000 novih din za učila pri pouku prometne vzgoje na osemletkah v kranjski občini. Tako imajo vse šole magnetne table, tudi trije vrtci, dve osemletki imata opremljen kabinet prometne vzgoje, dve šoli pa opremo za prometni poligon. Šole imajo nadalje še 80 oblek za pionirje prometnike.

Prav sedaj se vse slovenske šole pripravljajo na peto republiško šolsko prometno tekmovanje. Kaj več o prometu. To najbolj množična prometna akcija, če jo

tako lahko imenujemo, zajema prav vse šolske otroke, saj se izbirno tekmovanje začne že v razredih. Konec marca bodo šolska tekmovanja zaključena, najboljši pa se bodo pomerili o znanju prometa najprej v občini, nato pa še na medobčinskem tekmovanju, ki bo letos v Kranju. Republiško prometno tekmovanje bo letos v Celju, zvezno tekmovanje pa v Ljubljani. Kranj bo letos aprila tudi gostitelj srečanja pionirjev prometnikov na občinski ravni, republiško srečanje pa bo istočasno z zveznim tekmovanjem. Kaj več o prometu v Ljubljani.

Iskra tovarna električnih merilnih instrumentov Otoče

v Združenem podjetju Iskra Kranj

Iščemo sodelavce orodjarske stroke, ki imajo proste kapacitete za izdelavo montažnih orodij, rezilnih in kovinskih orodij (štanc), ter orodij za brizganje plastike.

Informacije:

ISKRA — Tovarna elektrotehničnih merilnih instrumentov
OTOČE

ljubljanska banka

Kaj pomeni sprostitev posojil?

Čeprav je zvezni izvršni svet konec minulega leta sprejel odredbo o splošnih pogojih za dajanje potrošniških posojil in tako napravil konec ugibanjem in govoricam, kako bo s posojili letos, podružnica Ljubljanske banke v Kranju v ponedeljek še ni odobraval potrošniških posojil po novem. Kot je znano, je uredba ukinila limite, ki so veljali do 28. decembra lani in omogočila, da se občani lahko zadolžijo za nakup domačega industrijskega blaga in avtomobilov do tretjine mesečnih dohodkov.

Predstavniki kranjske podružnice Ljubljanske banke Andrej Andoljšek nam je povedal, da so iz centralne banke dobili sporočilo, da do 15. januarja ustavijo odobravanje potrošniških posojil ter počakajo na tehnična navodila Narodne banke. Trenutno namreč še ni jasno, katero industrijsko blago bo moč dobiti na posojilo, prav tako ni jasno, ali bo moč dobiti na posojilo gradbeni material, nadalje je treba počakati na tolmačenje, ali bodo posojilo lahko dobili tudi tisti občani, ki ga že imajo (in sicer razliko do ene tretjine osebnih dohodkov). Skratka, kaj bo v resnici pomenila sprostitev posojil, bo znano čez nekaj dni.

Vendar nas ni zanimalo le, kako bo s posojili v prihodnje, marveč smo v mali anketi skušali izvedeti, kaj tudi drugače pomeni sprostitev posojil oziroma kakšne posledice naj bi to imelo za gospodarstvo. O tem smo v ponedeljek dopoldne poprašali nekatere direktorje gorenjskih delovnih organizacij. Čeprav vsi, ki smo jih želeli poprašati o tem, nismo dobili, so odgovori vseeno zanimivi. In zakaj smo se odločili za takšno malo anketo? Zato, ker so se že takoj po objavi sprostite posojil pojavila različna mnenja. Mnogi so se namreč spraševali, če je sprostitev združljiva s stabilizacijo gospodarstva, trdnostjo dinarja, zamrznitvijo osebnih dohodkov, z napori po boljši kvaliteti izdelkov itd.

Direktor Save v Kranju Janez Beravs nam je povedal, da je odločno proti sedanjim sprostitev potrošniških posojil, ker to ni v skladu s stabilizacijo. »Postopne stabilizacije ne bomo dosegli brez nujnih žrtev in trdnih ukrepov. Zdaj bomo še več trošili kot bi lahko. Menim namreč, da za zdaj pri nas ob naporih za stabilizacijo še ne moremo uvajati sistema, po katerem je osnova vsega gibanja potrošnja.«

Jože Dolenc, direktor Peka Tržič, pa pravi: »Če je sprostitev posojil pravilno usmerjena in povezana s primarno emisijo denarja ter usklajena z reševanjem proizvodnje, potem je najbrž v redu. Če pa bo s posojili moč kupovati drobne proizvode splošne

potrošnje, to ne bo v prid stabilizaciji. Predvsem pa nova politika posojil ne bi smela podpirati le posameznih proizvajalcev, marveč bi morala biti takšna, da se bo potrošnik sam odločal za kupca.«

Direktor Verige Lesce Viniko Golc je menil, da je sprostitev posojil najbrž deloma v nasprotju s stabilizacijo gospodarstva, čeprav bo to Verigi najbrž koristilo. »Z našimi proizvodi (apr. lesnimi vijaki) zalagamo tudi pohištveno industrijo. Če bodo ljudje lahko s posojili kupovali pohištvo, bodo s tem tudi naše izdelke. Sicer pa mislim, da je proizvodnja odvisna od kupne moči. Če bodo ljudje lahko kupovali z denarjem ali posojili, se bo tudi proizvodnja lahko povečala.«

Direktor podjetja Živila Kranj Ciril Ankerst pa je menil, da sprostitev posojil ne bi smela in mogla vplivati na brezglavo dirjanje občanov v zadolževanje. »Treba je namreč upoštevati zamrznitev osebnih dohodkov in težave tistih, ki niso zamrznjeni glede izplačil oziroma povečevanj osebnih dohodkov.

Kakorkoli že, prebivalci so že zdaj precej zadolženi in v prihodnje bo najbrž vsakdo temeljito premislil, za koliko se bo še lahko zadolžil ob sedanjih in napovedanih pogojih.«

In kaj meni predstavnik kranjske podružnice Ljubljanske banke Andrej Andoljšek: »Če bo v prihodnje s potrošniškimi posojili moč nabavljati trajnejše dobrine, potem to ne bi smelo vplivati na stabilizacijo gospodarstva. Saj tovrstna posojila tudi drugje v svetu niso nobena posebnost.«

● Mnenja o novih oziroma drugačnih posojilih so trenutno med gospodarstveniki torej še precej deljena. To je ta hip tembolj razumljivo, ker še ni jasno, kaj vse bodo zajela nova posojila. Nekaj pa je prav gotovo res. Če osebni dohodki v prihodnje ne bodo naraščali tako hitro kot smo bili tega vajeni doslej, potem bodo nekateri izdelki ostajali na zalogi. Lahko bi rekli, da so to ugotovili tudi v vladi, ki je sprejela takšno odredbo. Če je to tako, se bo kmalu pokazalo, ko bodo znani natančnejši pogoji glede posojil. Reš pa najbrž ne bi bilo prav, če bi sedanja sprostitev posojil pomenila zaščito le nekaterih proizvajalcev, če bi povzročila poslabšanje kvalitete, povečala socialne razlike med posamezniki in nenazadnje omajala pot do stabilizacije. A. Zalar

Posojilo za opremo bistriške šole

Nova osnovna šola na Bistrici pri Trziču mora biti zgrajena novembra letos, vendar pa za njeno opremo še ni dovolj denarja. Pošk v novi šoli naj bi se namreč začel že v začetku letošnjega II. šolskega polletja. Zato je odbor za gradnjo šol v Trziču našel podjetja, ki so pripravljena kreditirati nakup šolske opreme in sicer v višini 70 odstotkov celotne vrednosti. Vsa potrebna šolska oprema bo veljala 870.000 dinarjev, odbor za gradnjo šol pa mora takoj plačati 30 odstotkov njene vrednosti, kar znese 261.000 dinarjev. 70 odstotkov vrednosti opreme bosta kreditirala Energoinvest -Kovinstroj Grosuplje (kuhinjsko opremo) in Stol Kamnik ostalo opremo. Posojilo za opremo kuhinje bo moral tržiški odbor za grad-

njo šol plačati v 3 letih, posojilo za ostalo opremo pa v dveh letih.

Za 30 odstotkov predplačila so v Trziču denar že zagotovili. Svet za družbeni plan in financiranje pri občinski skupščini je za ta namen odobril 100.000 dinarjev proračunske rezerve, 161.000 dinarjev pa bodo Tržičani plačali ta mesec in sicer iz presežka dohodka proračuna in temeljne izobraževalne skupnosti, ki bosta ugotovljena ta mesec.

Ker je najete posojila pri Energoinvestu—Kovinstroju Grosuplje in Stolu iz Kamnika zaradi nemotene gradnje nove osnovne šole na Bistrici nujno, se je občinska skupščina na zadnji seji odločila, da pristane na garancijo za najeto posojilo.

-jk

70 ljubljanska banka

Slovenska izseljenska matica
Ljubljana, Cankarjeva 1

vabi k sodelovanju honorarne
sodelavce za akvizitersko službo
za svoji ediciji
RODNA GRUDA in
SLOVENSKI KOLEDAR
po vseh območjih Slovenije.

Ponudbe pošljite na zgornji naslov.

Čimprej nova trgovina v Bitnjah

Do takrat pa bo podjetje Živila uredilo preskrbo z najnujnejšim blagom v klasični trgovini

Dobri dve leti je tega, ko je bil v Zgornjih Bitnjah v kranjski občini zgrajen sodoben potrošniški center z mersarskim in delikatesnim oddelkom ter bifejem veletrgovine Živila Kranj. 2. januarja zvečer je v levem delu skladišča potrošniškega centra izbruhnil požar in samopostrežna trgovina z bifejem in drugimi prostori je pogorela do tal. Škoda znaša prek tri milijone novih dinarjev.

Cez noč so prebivalci tega področja ostali brez trgovine in redne preskrbe z najrazličnejšim blagom. Direktorja veletrgovine Živila Kranj Cirila Ankersta smo poprašali, kako namerava podjetje začasno rešiti oziroma urediti preskrbo prebivalcev z naj-

osnovnejšimi prehrabnemimi izdelki in kakšni so izgledi, da bi spet zgradili sodoben potrošniški center.

»Pogoreli objekt predstavljajo tako za prebivalce tega območja kot za podjetje veliko izgubo. Za gradnjo sodobnega potrošniškega centra v Zgornjih Bitnjah smo se 1970. leta odločili iz več razlogov. Predvsem tamkajšnji prebivalci do takrat niso imeli ustrezne trgovine. V dveh klasičnih trgovinah namreč ni bilo moč urediti preskrbe z najrazličnejšim blagom, ki ga danes potrebuje sodobno gospodinjstvo in dom. Drugi pomembnejši razlog, ki je takrat zahteval, da čimprej zgradimo sodobno trgovino, pa je bil urbanistični program, po katerem je bilo predvideno, da se bo na tem področju v prihodnje

število prebivalcev hitro povečevalo.«

Kot rečeno je bil potrošniški center zgrajen v rekordnem času. Od začetka gradnje do otvoritve je preteklo sedem mesecev. Po takratnih cenah so gradnja, oprema in drobni inventar veljali okrog 2,68 milijona novih dinarjev. V terek zvečer pa je bilo v potrošniškem centru za okrog 500 tisoč novih dinarjev blaga. Ogenj je kljub hitri intervenciji gasilcev vse uničil.

»Naša prva skrb po požaru je bila, kako urediti najnujnejšo vsakodnevno preskrbo prebivalcev s tega področja. Na srečo je lastnica prostora, kjer je bila že včasih klasična trgovina, pokazala veliko razumevanje, tako da bomo do konca tega tedna

že lahko uredili klasično trgovino. Izbor blaga v tej trgovini pa bo seveda lokalno primeren.

Hkrati pa smo se takoj sestali tudi z zavarovalnico in z gradbenim podjetjem Projekt. Sporazumeli smo se, da bo posebna strokovna komisija ocenila, če je nosilna konstrukcija nekdanje samopostrežne trgovine še uporabna. Projekt je obljubil, da bo čimprej odstranil ostanke požara, hkrati pa je izrazil pripravljenost, da zgradi nov potrošniški center. Ta hip še ne bi mogel reči, kdaj bo spet zgrajen nov potrošniški center, vendar se bomo trudili, da bomo objekt po obstoječih načrtih zgradili čimprej; če se bo dalo vsaj v tako kratkem roku kot je bil zgrajen prvi.

A. Zalar

Kmetje o sebi, svoji kmetiji in letošnji zimi

Malo snega ne bi škodilo

Janko Aljančič iz Križev je že leta 1947 opustil klasično kmetijsko proizvodnjo in začel pridelovati zelenjavo

Letošnja zima je nenavadna. Snežna odeja je pičila ali je skoraj ni, zemlja pa je že skoraj dva meseca precej globoko zamrzjena. Globina zmrzali dosega nekje tudi pol metra, kar je za milo zimo čudno in starejši ljudje veliko takih primerov ne pomnijo.

Zanimivo je bilo slišati, kaj menijo o letošnji nenavadni, sorazmerno mili in kopni zimi kmetje. O tem sem kramljal z Jankom Aljančičem iz Križev, ki je med največjimi gorenjskimi zasebnimi proizvajalci zelenjave. Zaradi specifične specializirane kmetijske proizvodnje je njegov odgovor na vprašanje o vplivu letošnje zime na kmetijsko proizvodnjo še bolj zanimiv, ker je način pridelovanja zelenjave drugačen od pridelovanja klasičnih kmetijskih proizvodov kot so krumpir, pšenica, koruza, krmne rastline itd.

»Letošnja zima je za pridelovalce zelenjave ugodna,« pravi Janko Aljančič. »Prav je, da je zemlja toliko časa zamrzjena. Še bolje pa bi bilo, če bi zapadlo še vsaj 10 ali 15 centimetrov snega. Zmrzal bi na ta način ostala, spomladi pa zemlja ne bi bi-

prve sadike solate, karfijole in kolerabe. Te bomo vzgajali na gredah in jih presadili na njive. Zrasla bo prva, zgodnja zelenjava. Kasneje, ko se otopli, tudi sadik ne vzgajamo več v toplih gredah, temveč na njivah. Seveda ne mislite, da drugega dela v tem času ni. Pri nas vzame največ časa popravo oken in okvirov za tople grege.

Križe verjetno med pridelovalci zelenjave v Sloveniji ali vsaj na Gorenjskem nimajo para. Letno jo pridelajo okrog 800 ton (!) in to takrat, ko jo drugje primanjkuje ali je sploh ni. V vasi ni kmeta, ki ne bi prodal letno vsaj tone zelenjave. Kriška zelenjava je izredno kvalitetna in jo pozna doberšen del slovenske jadranske obale oziroma turističnih in počitniških središč na njej. Janko Aljančič jo pridela letno prek 200 ton. Tržno in proizvodno sposobnost njegove kmetije dokazuje podatek, da lahko v dveh urah pripravi in nareže za kupca tono solate. Prav takšni proizvajalci so med večjimi kupci najbolj iskani!

Janko Aljančič je že leta 1947, kmalu po prevzemu kmetije, specializiral posestvo za proizvodnjo zelenjave.

»S starim, klasičnim načinom kmetovanja ne prideš več daleč. 10 hektarjev obdelovalne zemlje je premalo. Če je kmečka družina številčno količakaj močna, težko ustvari toliko dohodka, da je delo vsaj minimalno plačano, razen tega pa stroji, ki jih taka kmetija mora imeti, niso polno izkoriščeni in predstavljajo mrtev kapital. Rešitev je torej specializacija. Kot laik sem se leta 1947 lotil proizvodnje zelenjave. Nisem upošteval običajnih vrtnarskih proizvodnih norm na tem področju, temveč sem poiskal svoj način pridelovanja. Sadike res vzgajam tudi pod steklom, vendar na ekonomičnejši način, ki daje ob manjši količini dela večje prideke in to tudi takrat, ko drugje zelenjave ni.«

Ker ima Janko Aljančič precej površin, posejanih s travo, je začel razmišljati, da bi se lotil intenzivne reje pitancev. Vendar se le-te ne bo oprijel toliko časa, dokler ne bo rešeno vprašanje kmečkih davkov oziroma davka na ustvarjen dohodek. Sedajni sistem po njegovem ni dober in še manj stimulativen. Na-

sprotno sedanjí sistem obdajevanja kmetov lahko povzroči tudi zmanjšano proizvodnjo zelenjave...

»Predlanskim sem res razmišljal o intenzivni kooperacijski reji pitancev. Pripravljen sem bil preurediti hlev za 30 pitancev, krmo in ostale naprave pa imam. Kako sem si to zamislil. Jeseni se glavno delo z zelenjavo konča. Takrat bi mi dala za druga ali kdo drug v rejo pitance, ki bi jih do spomladi vzredil in prodal. Spomladi je namreč spet z zelenjavo dela čez glavo. Z vzrejo pitancev bi tako lahko na eni strani napolnil hlev ter pokrnil travniško krmo, ki jo imam dovolj, na drugi strani pa bi dobil gnoj, ki ga potrebujem za gojenje zelenjave. Lahko bi prihranil marsikateri milijon, ki ga moram odšteti za nakup umetnih ter ostalih gnojil. Vendar, kot sem že dejal, s to kombinacijo za zdaj še ne bo nič...«

J. Košnjek

Zemljo tistemu, ki jo obdeluje

Nekako tako se je glasil sklep sestanka upravnega odbora Zadrúžne zveze Slovenije, na katerem so obravnavali zemljiški zakon in zakon o dedovanju. Osnutka obeh zakonov se bosta kmalu znašla v republiški skupščini. Zakona bosta skušala kolikor mogoče trajno zaščititi kmetijska zemljišča ob upoštevanju načela, naj ima zemljo tisti, ki jo obdeluje.

Zakonski osnutek predvideva, da imajo nekmetje lahko največ 2,5 hektara zemljišč, od tega največ pol hektara

gozda in prav toliko vinogorja. Ob tem je upravní odbor menil, da je treba razlikovati med tistimi lastniki zemljišč, ki so doslej z zemljo le spovnkulirali in ustvarjali dobiček in tistimi polkmeti, ki zemljo ljo skrbno obdelujejo. Prve naj bi bil hektar zemlje dovolj. Presežki zemljišč naj bi se v primeru uveljavljanja teh načel v zakonu zbirali občinskih zemljiških skladov. Enako naj bi storili tudi lastniki zemljo, ki jo dediči ne bi leli obdelovati.

70 ljubljanska banka

O kmetijstvu so dejali:

● Inž. Rado Dvoršak, vodja službe za kmetijstvo in gozdarstvo pri gospodarski zbornici: »Mednarodni sporazum v govedoreji ni dosegel kaj novega. Vplival je na obseg proizvodnje pri pitani živini. V njegovem okviru je bilo leta 1972 zrejenih 65.000 glav pitane živine, premiranih 15.000 plemen-

skih telic, odkup mleka pa se je povzpela na 170 milijonov litrov, kar je za 25 odstotkov več kot leta 1971. Lani se je modernizacija kmetijstva izboljšala predvsem pri zasebnih kmetih. Pri tem smo v preteklosti najbolj zaostajali. Danes imamo v SRS že prek 2000 preumerjenih kmetij.«

-jk

Rodovitna zemlja v nevarnosti

Pred novim letom je bilo v Kranju regionalno posvetovanje o novih zemljiških zakonih, ki jih nameravamo sprejeti v Sloveniji in s katerimi želimo tudi zavarovati najrodovitejšo kmetijsko zemljo pred urbanističnimi in gradbenimi posegi. To so zakon o kmetijskih zemljiščih, zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetijskih gospodarstev in zakon o kmetijskih zemljiških skupnostih, ki bodo skrbele za pravilno uporabo kmetijskih zemljišč, gospodarile z občinskimi zemljiškimi skladom itd. Udeleženci posvetovanja so razpravljali o zanimivih in pomembnih vsakdanjih stvareh: o tem, kdo je kmet in kdo ni kmet, o olajšavah za kmeta in polkmeta, o gospodarjenju s pašniki, o dedovanju itd. Posebno zanimiva je bila razprava predstavnika kmetijske zadruge Naklo, ki je govoril o urbanizaciji ter odvzemanju kmetijskih obdelovalnih površin za gradnjo stanovanjskih hiš. Predstavniki zadruga je navedel primer iz Naklega.

Dejal je, da sporazuma za odkup potrebnih zemljišč za gradnjo stanovanj v Naklem med občinsko skupščino in lastniki zemljišč ni bilo in je zato skupščina ukre-

pala drastično ter zemljišča nacionalizirala. Stirje kmetje so morali podreti kozolce, pri enem pa je bilo nacionalizirano zemljišče le poldrug meter od gnojišča. S tem je že vnaprej ustvarjeno vzdušje za prepire, ker bodo stanovalci kmalu po vselitvi zanesljivo zahtevali odstranitev gnojišča ali pa bo imel kmet nad glavo sanitarno inšpekcijo. Predstavniki zadruga je povedal, da so prišli v Naklo geometri, ki so želeli zemljo odmeriti. Kmetje so bili nezadovoljni in so nasprotovall odmeri, zato so morali geometri oditi. Kasneje so prišli geometri v Naklo še dvakrat, vendar v spremstvu miličnikov. Zaključek vsega tega je bil, da sta bila dva kmeta na sodišču kaznovana z denarno in zaporno kaznijo. Ta problematika je bila že večkrat obravnavana, vendar se mnenja kmetov niso upoštevala.

Na omenjenem posvetovanju smo prav tako slišali za drug primer uničevanja rodovitne obdelovalne zemlje in to spet v Naklem. Predvideno je, da se v Naklem odpre nova gramoznica in to na zemljišču, ki je primerno za intenzivno kmetijsko obdelavo, čeprav je bil svet za

urbanizem pri skupščini občine Kranj odgovoren, da iz dela analizo, kje v občini naj bi bil najprimernejši kraj za gramoznico, da obdelovalne površine ne bi bile prizadete. Analiza ni bila narejena in lahko se zgodi, da bo šel spet lep kos rodovitne zemlje v Naklem v druge namene.

Oba primera nedvomno nista v skladu z mnogokrat izrečenimi mislimi o zaščiti rodovitne obdelovalne kmetijske zemlje. Okolice mest in večjih naselij bo kmalu pozidana in s tem uničeno zaledje, ki naj bi dajalo vsaj del najnujnejših življenjskih potrebščin. Primera vojne nam ni treba posebej omenjati. Zato je zaščita najosnovnejših obdelovalnih površin še kako potrebna. Za gradnjo bi uporabljali le zemljo, ki za intenzivno obdelavo ni primerna. Potrebne bodo torej razmejitve, do kam seže in kje je obdelovalna zemlja in kje so gradbene površine. Če bo to urejeno, potem do spora, kakršnega smo srečali v Naklem, ne bo več prihajalo. Prav to je naloga načrtne in dolgoročneje zemljiške politike, ki jo želimo oblikovati ter ji dati trajnejšo vrednost.

J. Košnjek

la izsušena in bi bila primernejša za obdelavo. Novembra in decembra smo nanosili v tople grede gnoj in tako so le-te sedaj pripravljene. Okrog 15. januarja začnemo ponovni greda pripravljati za saditev sadik. To bodo

etna konferenca zveze kulturno-prosvetnih organizacij TRŽIČ

Pravilna usmeritev

razmeroma dobri udeli 40 navzočih predstavnikov kulturnega življenja je v nedeljo, 24. decembra, v Tržiču letna konferenca ZKPO. Potekala je v izrazito prijetnem razpoloženju. Po uvodnem poročilu je takoj začela razprava, kateri so navzoči kritično in natančno dosedanje delo in vlogo kulturnih organizacij v Tržiču ter okolici. Opozorila so na nekatere težave pri delu.

Glavna razmeroma majhni skupini, ki jo je prejela ZKPO od kulturne skupnosti, je 70 tisoč dinarjev, je bilo skupin in društev uspešnih. Nad 80% dotacije je sekretariat ZKPO razdelil skupinam in samostojnim umetnikom. Razmeroma malo denarja pa so porabili za režijo in materialne stroške. S sredstvi so v glavnem podprli dejavnost.

Konferenca je ugodno ocenila delo društva v Tržiču in okolici. Posebne uspehe dosegla folklorna skupina Ravanke Tržič, nadalje pihalni orkester DPD Svobode Tržič in tržiške poletne turistične prireditve. Med dejavnostmi je daleč najbolj razvijeno igralsko amatersko društvo dramskih skupin pri

društvih, in to zlasti v Tržiču, v nekaterih krajih pa tudi v okolici. Prav zavoljo razširjenosti igralskega pa so opozorili na problem pomanjkanja režiserjev, na premajhno medsebojno povezanost. Poudarili so potrebo po bolj sodobnem repertoarjem izboru del za uprizorjanja, izrazili so predlog za stalno usposabljanje režiserjev, ki so po društvih, predlagali pa so, naj bi režiserji iz Tržiča pomagali okoliškim igralskim skupinam. Zaradi bolj usklajenega programskega dela v igralskem amaterstvu bodo režiserje organizacijsko bolj povezovali v delovno skupino, ki se bo sproti seznanjala s tekočimi novostmi in igralskimi veščinami. Delo v to smer bo tudi uspešneje steklo, ko bo takoj po novem letu prevzel vodstvo občinske zveze poklicni kulturni delavec, ki bo na zvezi stalno zaposlen.

Konferenca je med drugim poudarila potrebo po bogatstvu domače ustvarjalnosti z gostovanji od zunaj, zlasti poklicnih gledališč in drugih kvalitetnih skupin. Tržiškimi poletnim prireditvam bodo dali v bodoče novi širino z nastopanjem več domačih in sosednjih skupin. V delo bo-

do bolj vključevali zlasti mladino. V tem so že doslej dosegli precejšnje uspehe, saj se v aktivno kulturno delo vključuje precej mladih. Tudi sestav konference je bil razmeroma zelo mlad.

V razpravi so tržiški kulturniki navrgli možnost nadaljnjega samoprispevka za šolstvo. O tem so že razpravljale družbenopolitične organizacije. Med drugim imajo v programu gradnjo večjega objekta za kulturno in športno dejavnost, nekakšnega doma za kulturo in šport. Sicer pa je tržiška občina že doslej dajala znatna sredstva za kulturo in za njeno trdnjše materialno osnovo. Dokaz za to je povsem nov ličen likovni paviljon z razstavnim prostorom, dvorano in z drugimi potrebnimi prostori. Veliko so vložili v adaptacijo kulturnih domov zunaj Tržiča. V letošnjem letu pa bo kulturna skupnost znatno povečala dotacijo za redno dejavnost občinske zveze in kulturnih organizacij v občini, in sicer od 7 na 12 milijonov starih dinarjev.

Tudi povezanost družbenopolitičnih organizacij, občine, kulturne skupnosti in ZKPO je v občini kar dobra. To je pokazala tudi razprava, v kateri so podprli prizadevanja tržiških kulturnih delavcev predsednik občinskega sveta zveze sindikatov Ivko Bergant, podpredsednik skupščine občine Stanko Strižih in predsednik tržiške kulturne skupnosti Edo Roblek, predstavnik zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije in predstavnik združenja gledaliških skupin Slovenije.

Na konferenci so izbrali tudi novo vodstvo, 11-člansko predsedstvo, 5-članski sekretariat in izvolili dve komisiji: za gledališko in glasbeno dejavnost.

B.

Loka v očeh likovnih umetnikov

V petek zvečer (ob 18. uri) bodo v galeriji Loškega muzeja odprli razstavo del cele vrste tujih in domačih likovnikov, udeležencev lanske V. Groharjeve slikarske kolonije. Kulturni dogodek sodi v okvir praznovanja občinskega praznika in tisočletnice mesta. Svoje izdelke so pripesovali Poljakinja Elizabeta Binčak-Handerek, Italijanka Lenci Sartorelli, Jaka Torkar, Kamilo Legat, Tone Tomazin, Milan Butina, Alojz Berlec, Pavle Florjančič in Janez Hafner. Zbirka bo obiskovalcem na voljo do 11. februarja 1973.

CREINA turistično prometno podjetje KRANJ

Vabimo vas na tradicionalni

22. slovenski ples

v Celovcu

v soboto, 13. januarja 1973

Odhod avtobusa ob 16. uri izpred hotela Creina.

Prijave in informacije Turistična poslovalnica Creina tel. 27-022

Šest zvezkov Male Čufarjeve knjižnice

Založniška dejavnost pred dvema letoma ustanovljenega kulturno-umetniškega kluba Tone Čufar na Jesenicah je zares uspela, saj bo februarja na voljo bralcem in ljubiteljem lepe knjige šest knjižic Male Čufarjeve knjižnice. Vse knjižice so sicer broširane, a so tiskane na kvalitetnem papirju in zelo lepo opremljene.

Kot prva je izšla knjižica Tovarna, Čufarjeva povest s kratkim življenjepisom, ki ga je napisal Cvetko Zagorski, portret in ilustracije pa so delo akademskega slikarja Jaka Torkarja.

Slavko Savinšek se v drugi knjižici predstavlja s pesmimi pod naslovom poredni smeh, s spremno besedo Crtomirja Sinkovca in zares edinstvenimi, enkratnimi ilustracijami učencev Posebne šole na Jesenicah.

Tretja knjižica Razmerja vsebuje črtice in reprodukcije javorniškega literarnega ustvarjalca Viktorja Gregorčiča. Črtice je izbral in jih dopolnil s spremno besedo literarni zgodovinar profesor Emil Cesar.

26 pesmi v štirih ciklih vsebuje pesniška zbirka Andreja Kokota Čuje, zvonovi pojo. Pesmi je izbral Valentin Cundrič, likovno pa je četrto knjižico opremil akademski slikar Jaka Torkar.

V Mali Čufarjevi knjižnici se s svojo zbirko pesmi pred-

stavlja tudi jeseniški pesnik Valentin Cundrič s Soneti, ki jih je likovno opremil akademski slikar Boni Čeh.

Najboljše pesmi Miha Klinarja pa so zbrane v zbirki Na mrtvi straži. Izbor Klinarjeve partizanske lirike je likovno opremil akademski slikar Jaka Torkar.

D. Sedej

Jezik ni kar tako

Drsališče bo prvenstveno služilo za domačine.

Drsališče bo predvsem za domačine. Drsališče bodo uporabljali predvsem domačini.

Od odbora pričakujemo večjo intenzivnost in aktivnejše delo.

Pričakujemo, da bo odbor bolj delaven. Pričakujemo, da bo odbor delal bolj zavzeto.

Očividci naj se javijo v roku 15 dni.

Priče naj se javijo v 15 dneh.

Zaradi pomanjkanja prostorskih kapacitet bomo prenehali s prodajo.

Zaradi pomanjkanja prostorov bomo prenehali prodajati.

Oglejte si močnejše tiskane besede in popravljene stavke.

Vdova iz Ancone« navdušila

V soboto je v gledališču Tone Čufar na Jesenicah gostovala Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane s komedijo dramatika Angela Beolca-Ruzzanta Vdova iz Ancone. To italijansko srednjeveško komedijo je ljubljanska Drama stvala že po drugih krajih Slovenije in je tako kot drugje li na Jesenicah doživela izreden gledališki uspeh.

V prepolni dvorani jeseniškega gledališča so nekateri znani manj znani člani ljubljanske Drame poskrbeli, da je bila Vdova iz Ancone izvrsten gledališki dogodek. Bolj kot duhoviti dialogi je navdušila predvsem odras razgibanost in odlična igra, predvsem Rudija Kosmača, ki je za vlogo starca v tej mediji prejel lani Severjevo nagrado.

D. Sedej

kinu Center od 10. do 12. januarja

Herbie-ah, ta čudoviti avto

Režija: Robert Stevenson
Gl. vloge: Dean Jones, Michele Lee, Buddy Hackett

Filmi Walta Disneya že dolgo zabavajo staro in novo štirirom po svetu. Mojster risanega filma nam je kot producent vrsto odličnih celovečernih filmov, ki se odlikujejo po svoji izvirni domiselni in tehnični prefinjenosti. Svet otroške domišljije je tako vpleten v vsakdanje dogajanje, da gledalec sploh ne občutka nerealnosti oziroma pravljenečnosti dogajanja. Herbie je avto (hrašč), katerega jekleno srce je za mladega voznika, še neizkušenega dirkača. Potega mu do uspehov in slave. Seveda ne gre brez avta, a se vse srečno konča. Herbie torej ni navaden avto, ampak zelo občutljiv avtomobil z nekaterimi človeškimi lastnostmi. Razen tega mu sprva nihče ne razume njegovih težav, ne razume njegovih jeklenih čustev. Mladi voznik dosega uspeh za uspehom, a se pri tem ne zaveda Herbiejevih težav. Se pravi pravočasno spozna resnico in skupaj s prijateljem pripelje Herbieja na najpomembnejši dirkiški cilj.

V filmu ne primanjkuje domiselnih in zabavnih scen.

M. G.

70 ljubljanska banka

Imajo člani LD Škofja Loka res »plenilske apetite«?

V Glasu smo lahko 16. decembra 1972 brali članek novinarja Igorja Guzelja pod naslovom »Obrzdanj plenilski apetiti«. Članek je napisan v stilu, ki žal in smeši ne le LD Škofja Loka, ampak tudi celotno lovsko organizacijo in poleg tega pa tudi s svojimi netočnimi podatki napačno informira javnost o stanju lovstva.

Članek je bil napisan potem, ko je LD Škofja Loka prosila za odstrel določenega števila divjih rac, ki jih je pristojni svet pri SO Škofja Loka pred dvema letoma popolnoma zaščiti. LD Škofja Loka tega članka ne more molče sprejeti, ampak želi javnost informirati o stvarnih razmerah v lovstvu na območju LD Škofja Loka.

Na seji sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri SO Škofja Loka, ki je bila dne 7. decembra 1972, je bilo podano poročilo o gospodarjenju z lovišči, ki pa predstavlja le iztrgano celoto iz poročil posameznih lovskih družin in s tem daje napačno sliko o razmerah v lovstvu. Iz ocene o uspehih gospodarjenja z lovišči izzveneva samo kritika, niti z besedo pa niso prikazana vložena sredstva in napori lovcev za ohranitev divjadi. Koliko truda in neprecenljivih naporov vložijo lovci za ohranitev in vzrejo divjadi, predvsem v zimskem času, ko morajo otovorjeni s krmo in soljo gaziti debelo snežno odejo. Nič manjše napore ne vlagajo tudi pri čuvajških obhodih lovišča v zimskem času in pri lovu na divje svinje.

LD Škofja Loka ima na svojem teritoriju 390 solnic, 42 krmišče za parkljasto divjad, 16 krmišče za fazane, 8 nizkih odprtih prež, 16 visokih odprtih prež, 1 zaprto vi-

soko prežo in tri njive za divjad. Vse te naprave so zgradili lovci samj in jih tudi redno vzdržujejo. Za to pa je potrebno vsako leto opraviti približno 2.000 delovnih ur, za nadzor lovišča pa še približno 11.000 ur čuvajških obhodov. Vse to prostovoljno opravi 70 članov LD Šk. Loka, kar vrednostno znaša 130.000 N din, če računamo uro le 10,00 N din. Poleg tega vlagamo letno približno 200 fazanov, od katerih jih uplenimo največ 20%. Občasno pa vlagamo tudi zajce in drugo divjad za poživitev krvi in nasaditev novih vrst divjadi (npr. mufloni). Iz teh podatkov je mogoče videti, da v lovstvu ne gre le za »plenilske apetite«, ampak tudi za kaj drugega.

Dotaknimo se še akta o popolni zaščiti divje rase mlakarice, podlasice, sive čaplje in jerebice, ki ga je pred dvema letoma izdal svet za kmetijstvo in gozdarstvo SO Škofja Loka. V zvezi s tem aktom je imela LD Šk. Loka pripombo le na popolno zaščito velike divje rase mlakarice. Ta pernata divjad v teku leta, predvsem pa v času selitve, prepotuje ogromne razdalje. Zato je za njeno zaščito, če je res tako ogrožena, teritorij škofjeloške občine občutno premajhen in je tak ukrep popolnoma brez smisla, saj so jo streljale vse družine sosednjih občin. Smo za zaščito, toda na ta način, da se skrajša lovna sezona in zmanjša odstrel. Če je ogrožena podlasica, zato nismo krivi lovci, saj smo jih v desetih letih pred zaščito uplenili le 14, ali manj kot dve na leto, s čimer gotovo nismo ogrožili te živalske vrste. Vendar smo za popolno zaščito, kar velja tudi za ostalo zaščiten divjad iz tega akta.

Članek v nadaljevanju omenja, da sta obe dolini v zadnjem času polni mnogo hujših zveri ter naj se lovci raje posvete njim in puste rase. Vzrok za to pripombo je precej velika škoda, ki so jo divje svinje povzročile letos na posevkih. Na seji je bilo tudi rečeno, da lovske

družine le polovično dosegaajo plane odstrel divjih svinj. Omenimo naj, da je LD Šk. Loka v lovskem letu 1972/73 že poravnala sporazumno s kmeti vso pravilno prijavljeno škodo v skupni višini 6.521,00 N din. Trditev pa lahko ovremo s kratko tabelo, iz katere je razvidno, da to ne drži.

Lovsko leto	Plan odstrela, ki ga je predlagala LD Šk. Loka	Plan odstrela, ki ga je potrdila OS Šk. Loka	Opravljeni odstrel
1966/67	6		7
1967/68	6		12
1968/69	6		21
1969/70	6		5
1970/71	7	7	2
1971/72	10	6	6
1972/73	10	10	8

Pojasnilo k tabeli:

1. Plan odstrela divjih svinj potrebuje pristojni svet SO Šk. Loka še od lovskega leta 1970/71 dalje.

2. Lovska sezona 1972/73 je še v teku in predvidevamo izpolnitev plana odstrela.

Zavedamo se, da s polemiko v časopisu ne bomo rešili problemov v lovstvu, vendar smo bili preveč direktno izzvani, da bi lahko molčali.

Čudimo se le, da je članek dvignil toliko prahu zaradi rac, niti z besedo pa ni omenil članov sveta za kmetijstvo in gozdarstvo pri SO Šk. Loka, ki odločno zahtevajo popolno iztrebljenje divjih svinj in zelo povečan odstrel srnjadi.

Vsi številčni podatki so v arhivu LD Šk. Loka in jih je moč vsak čas preveriti. Lovska družina Škofja Loka

DIJASKI DOM
v KRANJU

razpisuje prosta
na mesta

4 vzgojitelje
za nedoločen čas.

Pogoj: višja ali visoka
brazba pedagoške
smeri.

Dom nudi samska
vanja s centralnim ogre-
njem in toplo vodo.
pis velja 15 dni po ob-

KAVA

Splošno gradbeno podjetje Tržič

razpisuje prosto delovno mesto:

gradbenega inženirja I. stopnje ali dipl. ing. arhitekta s triletno prakso za delo v projektivnem biroju — urbanizem in gradbeni nadzor na področju občine Tržič.

Osebnj dōhodki po pravilniku. Prijave sprejemamo do zasedbe delovnega mesta.

Moč napitnine

Hoteli ali ne, želeli ali ne, preganjali ali dopuščali, vseeno! Napitnine v tej ali oni obliki, v tej ali oni višini obstajajo in ostajajo z vsemi svojimi posledicami in včasih že fantastičnimi učinki.

Naj govori gostilničar vajencu stokrat na dan, da je gost le gost, naj prigovarja mehanik svojemu podrejenemu, da je stranka samo stranka, napitnina bo izvabljal če nič drugega ne vsaj prijazen smehljaj in ustrežljivo ljubeznivost.

Peljem se v ranem jutru po cesti, zunaj je peklenski mraz. Cutim, da avto rahlo zanaša in tudi kontrolna lučka za bencin sumljivo utripa.

Hočeš nočeš na prvi bencinski črpalki bo treba ustavitil

Zunaj na črpalki jasno ni nikogar. Čakam in čakam, dokler se uslužbenec le ne prikaže iz varnega zavetja. Za pozdrav me neljubeznivo pogleda in se prestopa z noge na nogo. Ko mu plačujem bencin, mi je kar neprijetno ob misli, da bo treba tako negodujočega poprositi tudi za pregled gum. Drobiž mu velikodušno poklonim in kar precejšnja napitnina v trenutku menja njegovo razpoloženje. Ves ljubeznen in ustrežljiv postane, ves sladke in pozoren.

Tako je pač z napitninami, tistimi majhnimi pokloni v

našem vsakdanjiku. Nekateri smo jih že tako navajeni dati, da pri tem niti ne pomislimo, da bi bilo lahko tudi drugače. Tistih nekaj »ko vačev« gor ali dol, zaradi njih ne bomo nič bogatejši in nič revnejši! Več o napitninah pa bi vedeli povedati tisti, ki jih dan na dan prejemajo, na primer natakariji in natakarike. Le-tem je skorajda preveč pogosto le višina napitnine merilo za ljubeznivost in prijaznost.

Tako je neki dogodek pred novoletnimi prazniki pravzaprav povod za tole kramljanje o napitninah. Dogodek, drobna epizoda iz našega življenja, ki pa na neki način zelo jasno prikazuje odnose med ljudmi, odnose, ob katerih ostrmimo in nas je lahko pošteno sram.

V gostilno sta prišla po nakupovanju ob novoletnih praznikih. On ves droben in sključen, ona stara in betežna s cekarjem, v katerem je bila poleg osnovnih živil tudi steklenica najcenejšega vina, po vsej verjetnosti namenjena svečanemu pričakovanju novega leta. In ker se je napovedoval največji praznik, sta si v bližnji gostilni privoščila še dve skodelici prave kave.

Tisti dan kot da so se bili vsi namenili, da ob koncu leta počastijo mlado natakarijo z napitnino, saj je dobila skoraj pri vsaki mizi precej denarja kot nagrado za dobro postrežbo, kot nagrado ob pričakovanju novega leta. Tudi pri naši mizi smo bili precej velikodušni,

zato se je prijazno zahvala.

Ko sta plačevala ona bi jima morala vrniti drobiža, deset ali-dvajset »Kar vaše naj bo« je jazo zamahnil z roko žak, žena pa ga je nejeverno pogledala in opazila njegov veseli slaj izza košatih brk, tudi sama nasmehnila.

»Naj bo za novo leto pristavila in ponudila karici še roko. Ta se je siljeno zasmejala in komaj sprejela ponujeni bani roki, rekla pa ni nič opazna, se je obrnila in prezirljivo zavihala nos kot da je bilo to najbolj prn dogodek leta, »Kakšna dobrotal! Dva kovača?«
D. Sed

POGOVORI O STRAŽIŠČU

pa še o Šmartnem, Gašteju, Laborah, Šmarjetni gori in Gorenji Savi

(2. zapis)

Za pot v zgodovino Stražišča in v kraj sam poznam kažipote, bolj tvegano bo najti pot do ljudi, do Strašanov (že ime ima mrakoten zven!) — v preteklosti tolikokrat izigranih, izkoriščanih. Od tod najbrž njih bistra ostrina, defenziven posmeh in previdnost do tujčevih obljub; pa še nevera do gradov v oblakih... A vzplamtela ofenzivnost, kadar gre za pravičnost. Ali pa le za čast svojega mesta odrinjenega kraja...

Kot mnogokrat, se tudi to pot v mislih vrnem k Prešernu. V neki svoji dobi, že kot kranjski advokat, se je pesnik rad družil z zanimivim Strašanom Francem Rajgljem, po domače Pacnjekom, sinom gostača in sitarja. Očitno je bil moč duhovit in uporen, ohranjeno sporočilo pravi, da se je upiral tedanjim postavam in ni hotel nič poštenega delati — pač pa je bil poln ostrega humora in drzne šale. Na Prešerna je bil menda močno navezan in zvesto vdan. Po pesnikovi smrti se je mož zaupustil, ni pa popustil v uporosti — šel je v besniške gozdove med rokovanja... Umrl je l. 1877.

Lik tega revolucionarno nastrojenega moža je v svoji slovitih noveli »Nagelj s pesnijskega groba« ovekovečil tudi hrvaški pisatelj Avgust Seno.

Z več kot stoterimi Strašani prijateljujem; zato res upam reči, da so to njihove značajske poteze. Sicer pa sem se že kot kranjski dijak — od tega je že skoro pol stoletja! — v nočeh brez mesečine izgubljal v slepih stražiških ulicah, potem ko smo na koncu vasovanj zbrani zamijavkali in si s tem skoro hote priklicali bez izzvanih domačinov na glavo... Bile so to res le mladostne norčije, a Strašane sem že takrat spoznal! In jih znal ločevati od mentalitete prebivalcev drugih obmestnih, a kmečkih vasi — Prmskovega, Čirč, Rupe, Kokrice in drugih.

Bilo pa mi je že tedaj očitno, da v Stražišču žive drugačni ljudje, da je tu malo grunrtarjev pa obilo vaške revščine. V nobenem kraju okrog Kranja ni prišlo na 35 kmetov kar 38 kajzarjev, 100 bajtarjev in 252 gostačev! Vse te tri kategorije prebivalstva z njihovimi družinskimi člani vred lahko mirno uvrstimo med proletarce, lju-

di, ki razen delovnih rok in jeze na trdosrčne gospodarje niso ničesar drugega imeli v življenju...

Seveda, to je stara, nekdanja podoba Stražišča in nekaterih vasi, ki so bile še pred začetkom druge svetovne vojne vključene v stražiško občino. Bile so to: Breg ob Savi, Drulovka, Orehek, Sp. in Sr. Bitnje, Zg. Bitnje in Šmarjetna gora. Kljub vsem tem izvečine kmečkimi vsem, ki so bile upravno povezane s Stražiščem, se prepričala socialna struktura prebivalstva ni dosti spremenila. Bilo je sicer več posestnikov (156), a tudi več kajzarjev (404) in gostačev (284)!

Novejša podoba Stražišča je seve bolj vesela. Kmečki dninar in mezdnj garaj v službi lastnikov manufaktur je postal v novejši dobi zaveden tovarniški delavec, ki ve za ceno svojega potu in za svoje pravice. Noče več biti brezpravnih hlapcev Jernej!

POGLED V ZGODOVINO

Za posamezne kraje — vsaj za večino to velja — ni mogoče natanko ugotoviti leta, kdaj je nastal. Lahko, da je bil neki kraj že v predzgodovinski dobi skupno bivališče ljudi, lahko pa se je tudi zgodilo, da so novi

prišleki staroselce enostavno pobili ali jih izgnali — v njihove domove pa se sami vselili. Kdo ve, kako je bilo v onih mračnih srednjeveških letih, ko je veljala le pravica močnejšega?

Zato pa se tako radi oprimmemo bilke: za začetek nekega kraja enostavno imenujemo datum, ki ga najdemo na neki k sreči in slučajno najdeni nemški ali latinski listini... Ko je bil kraj darovan kakemu grofu, seveda s tlačani vred... Ali pa osvojimo kot letnico za rojstvo kraja oni zapis, ko so odposlanci bavarskih ali solnograških škofov blagoslovili katero od cerkva v naših krajih. Ali celo le vizitiralno delo župnikov. Taki vizitacijski zapisi so se ohranili. Poněkod so za kak kraj to edine listine, ki izpričujejo tudi starost naselja, duhovno podložnega tej ali oni župniji ali lokaciji.

Torej je kraj v resnici mnogo starejši, kot datum na listini, ki se je le po naključju ohranila. Listine govore o že formiranem naselju, ki ima že svoje staro ime. Torej je kraj starejši kot listina!

Ne kaže pa nam drugega, kot da se sprijaznimo s to metodo za označevanje starosti kakega kraja tudi mi, ki pa vzamemo vse skupaj bolj z rezervno (kot pravi Strašani!).

Nemški cesar Henrik II. je leta 1002 podaril Stražišče in

svet med Lipnico, Savo in Soro brižinskemu škofu Gotšalku; ta pa ga je priključil lo kemu gospostvu. Tako govori datirana darilna listina. Torej recimo, da je bilo Stražišče lani staro »natanko« 970 let! Potem se Stražišče omenja še v listini iz leta 1291, ko je štelo že 17 kmetij.

Seveda, ko rečem brižinski, vem, da je znanstveno pravičnejše freisinski. Toda zaradi brižinskega rokopisa, našega prvega spomenika pisane slovenščine, ki je nastal okrog l. 1000, sem se odločil za staroslovenski izraz; saj so tudi naši predniki poimenovali bavarski Freisingen po slovensko Brižin. Prav tako, kot so za nemški Innsbruck pisali Inomost, za Salzburg Solnograd, za Moosburg Blatograd, za Dresden Draždani, za Leipzig Lipsko, za München Monakovo, za Frankfurt Frankobrod itd. Teh imen resda ne uporabljamo več, toda v naši starejši literaturi pa še žive in je prav, če vsaj vemo zanje.

gorenjski kraji in ljudje

Matjaz Zigon 36 DRUGO ROJSTVO

Na sređi, kjer se brv, oprta na najvišjo skalo, okrene malo na desno, obstanem, naslonim se na ograjo in se zazrem v betonsko stavbo z eternitno streho pred in pod seboj: poletno sonce skozi visoka okna jarko razsvetljuje dvorano z belimi stenami in z vzorčastimi tlemi iz svetlikajočih se ploščic; pri nasprotni steni utripata dve jekleni sreci centrale, dva generatorja, sloka, višja kakor odrasel moški, obdana s kovinsko modrima pladščema; bitje teh src — sukanje njihovih golih rotorjev je naglo, da razločiš le svetlikajoči se osi in temna oboda, ki visita v zraku, samo s prosojno sivino pripeta na osi; in tam ob desni steni — široka, bela, marmornata plošča s številnimi okroglimi in štirioglatimi merili, števcji, rdečimi, zelenimi lučkami, vsemi mogočimi vzvodi in kolesi — in pred to ploščo stoji človek v modrem pajacu, strojnik, gospodar nad ukročenimi silami narave...

Ah, saj ni velika tale elektrarna, se zaveda pobič v kratkih irhastih hlačah in z lasmi, ki jih je šele pred kratkim začel česati nazaj, še ga ne ubogajo, še silijo na čelo, mora jih mazati s svinjsko mastjo, ki jo izmakne doma v krenenci — samo par sto hiš in dve, tri tovarnice napaja tale elektrarna — toda nekò, ko bom odrasel, ko bom inženir, bom tudi jaz ukazoval mašinam kakor tale strojnik, le da bodo moji generatorji stokrat močnejši — sedel bom v komandnem prostoru velikanske elektrarne, velikanske, kakršne danes sploh še nikjer ni, za dolgo mizo, polno telefonov, brničev, lučk vseh barv, stikalna plošča se bo razprostirala čez tri dolge, dolge stene, iz te dvorane, vse v maru, bleščeče razsvetljene, bom nadzoroval celo mogočno elektrarno, pognal bom ali ustavil katerokoli turbino, generator, priklopil ali od-

klopil katerokoli transformator, daljnovod, z energijo bom napajal cele pokrajine...

... Oh, s kakšnim veseljem, s kakšno neugnano strastjo sem se pripravljval za ta poklic, se je spominjal Aleš, ko se je pričel vračati iz domišljjskega sveta v trdo stvarnost — koliko knjig, koliko poskusov — v začetku le z navadno baterijo, žico, nekaj žarnicami — potem še z magnetom iz starega motornega kolesa, hišnim zvoncec — potem na **dvesto dvajset**, vtičnice, stikala, tisti moj transformatorček na pet — deset — petnajst voltov, kupil sem ga, ko sem prvič zaslužil z inštrukcijami, da ne pomislim na svoj veški, nikoli uresničen načrt: stikalna plošča za poskuse, pritrjena na steni moje tesne, pokletne sobice — Z varovalkami, na katerih je treba le gumb pritisniti, pa je spet tok, z ampermetri, voltmetri, s takšnim uporom, ki se da spreminjati, kako se mu že reče... no... sam bi ga bil izdelal, če bi bil le imel material... toda sedaj... oh, je zavzdihnil Aleš na glas, sedaj sem pozabil vse, skoraj vse, kar sem nekoč znal, dobro znal... še o matematiki, tej materi vseh učenosti, ne vem več dosti — seštevati, odštevati — bi znal, množiti, deliti — vprašanje, koreniti — ne, tega gotovo ne — a o vsem sistem, kar smo se učili zadnja leta — tudi pojma nimam več!...

Pobral je po blazini razložene papirje in brošure, jih brez pažnje zbasal v torbico, jo zapel in obesil na okenski zapah. Ulegel se je na posteljo, z nogami, visečimi čez stranski rob, ter se pobit, z brezupom v očeh zastrmel skozi posledke med letvami nad sabo, skozi slamnjačo zgornjega ležišča nekam v prazno. Ne — za študij ne bom, ne bom nikoli več sposoben!

Že nekaj časa se mu je mučni pritisk v glavi polagoma širil navzdol proti grlu, zdaj pa je začutil, da se mu hitro približuje tudi naval nedopovedljivo moreče slabosti, ko ga naenkrat črna tema zajame, oh, kakor da bo vsega, vsega konec. Ni vedel, niti ni pomislil, ali prihaja ta naval iz istih vzrokov, kakor sicer vsak dan po nekajkrat prihaja, ne da bi ga še s čim izzival,

narobe pač delujejo poškodovani možgani — ali pa ga bo tokrat napadlo še prej, še huje kot sicer zaradi samega težkega, zanj veliko pretežkega mozganja **brez upa, brez izhoda?**

18

Ze tri tedne je bil Aleš na nogah, vsak dan malo dlje. Rana na sencu se mu je lepo celila. Povoju mu ni več zakrival tolikšnega dela obraza kakor prve čase; podobno kakor ruta kaki ženic iz predmestja mu je pokrival le zgornjo polovico glave; shujšana lica in brado, polna ogrcev kot še nikoli, pa je imel zdaj prosta. Od časa do časa ga je še mučil glavobol, toda spomin, s prva nebogljen kakor spomin dojenčka, se mu je počasi, počasi vračal. In krog njegovih misli, v začetku omejen le na predmete, ki jih je tipal, videval okoli sebe, se je vedno bolj širil, zajemal je nova področja, vse globlja, vse bolj odmaknjena od suhe stvarnosti. A sposobnost razglabljanja mu je rasla in padala kakor počutje sploh; zdaj so mu misli tkale neutrudno, zdaj pa je imel občutek, kakor da so njegovi možgani priviti v stiskalnico, od morečega pritiska znotraj lobanje mu je v takšnih urah utoviranje otópelo, tudi najpreprostejši sklep je bil zanj težak, kakor kepa svinca.

Cim bolj se mu je zdravje popravljalo, tem težje je Aleš pogrešal naočnike. Kadar ni ležala v grapi meglja ter je sonce v poznem dopoldnevu posijalo v del strnega brega onstran potoka, se je sedel na robu svoje postelje rad zagledal skozi majhno okno s štirimi šipami tjakaj čez: tenki sneg v strmini je že marsikje skopnel in med redkimi šopi suhe trave je tu pa tam uzrl drobne, živo rumene pegice; pozorno, skozi priprte veke, da bi ostreje videl, jih je opazoval, in kakor dolgoletnega zapornika, kateri iz ječe skozi lino vidi le ozek kos sveta in na njem bore-malo novosti, ga je močno zanimalo, kaj bi tisto rumeno moglo biti — toda slabe oči so mu preprečevale, da bi mogel spoznati zagotovo, ali so to že cvetoče trobentice ali kaj; spraševati druge pa tudi ni maral, saj ni hotel še o tej svoji hibi ravno vsakomur praviti.

Ob 31. obletnici znamenite dražgoške bitke

in ob 16. obletnici smučarskih tekmo-
vanj »Po stezah partizanske Jelovice«

V času najhujših preizkušenj našega ljudstva je bil tridnevni spopad Cankarjevega bataljona v Dražgošah — trajal je od 9. do 11. januarja 1942 — dotlej največja partizanska bitka na Slovenskem in hkrati najpomembnejši boj partizanskih enot na Gorenjskem sploh. O tem govore tudi številke:

200-glavi Cankarjev bataljon je v teh dneh napadalo okoli 3000 nemških vojakov in policistov, ki so bili močno in moderno oboroženi. Kljub temu je v strahovitih spopadih padlo le 9 partizanov, medtem ko so bile žrtve fašistov neprimerno večje. Pri tem pa je bila vas uničena in podivjanj nacisti so pobili tudi 41 domačinov. Po umiku iz Dražgoš se je del Cankarjevega bataljona naselil v koči na Mošenjski planini, kjer so jih po izdajstvu presenetili nemški smučarski oddelki in je padlo 12 oz. 13 borcev, ostali pa so se v najhujšem mrazu in pod ognjem napadalcev s težavo prebili. Ta dogodek, ki tudi sodi k dražgoškim bojem, je v posebni črtici — baladi zajel in opisal Ivan Jan pod naslovom SRECANJA.

Srečanja

(Nadalj. iz prejšnje številke.)

Lovec se je grabil za grlo in se počasi obrnil k Padovanu.

Tudi ta je bil bledega obraza in preluknjanih senc. Se vedno se je držal za prestreljeni trebuh in lovca se je zdelo kot da je spregovoril z globokim glasom:

»Čudno, kaj? A res je: Reševali smo se s krogami. Jaz njega, Henrik mene, a Henrika... Toda on ti bo že sam povedal. Nikoli ne bom zadostil hvaležen Henrik, Primorec pa je meni močno hvaležen. Skoraj neverjetno, a resnično. Drugače ni bilo mogoče. Pokalo je že več kot osem ur. Koča je bila zrežetana, kot bi jo neprestano prebadal z iglami. Prvi je bil ranjen Henrik. Morda boš rekel: Saj to niso ljudje, ki se pobijajo med seboj! Ampak, če je včasih kos kruha velika pomoč ali pa košček obveze reši celo življenje, je drugič edina rešitev smrt. Tako je... Vidiš, z vaše strani so žgali kot hudiči. Mi se nismo dali, priznati pa moram, da ste nas pošteno presenetili. Dali se pa nismo in nismo. Imeli pa ste nas. Kot na dlani ste nas imeli. Kako ne? Koča na čistini, na lepi planini. Saj nas ni bilo mogoče zgrešiti! Vi pa po grebenih okoli in okoli. Videli vas nismo, vrage, a pokalo je s treh strani in proti nam so se poželjivo stegovala rakete. In tudi čutili smo vas, vse bolj smo vas čutili. Toda — kaj govorim; saj si bil pri njih... Stokrat sem prekel to bajto. Kar prav je, da je zgorela. Nikomur več se v njej ne bo zgodilo kaj podobnega. Vem, krivico ji delam, saj nas je sprejela kot premražene otroke. Zdej sem se spomnil: Tudi otroka, sedemletnega dečka smo imeli s seboj. In nič se ni bal. Še v klet ga nismo mogli takoj spraviti. Vse je hotelo videti to seme, to zmajovo seme. Tako mu pravim zato, ker sem nekoč bral nekaj

takega. Boš videl, kaj bo še iz njega!... Ali se tudi otrok bojiš, takih, ki ti še do popka ne sežejo? Ali pa žensk, neoboroženih žensk? Tudi te so bile z nami. Bale so se, kaj se ne bi. Saj smo se v začetku vsi prestrašili. A to je brž minilo in užgali smo nazaj. Vaše krogle pa so vztrajno tesale treske, ki so v koči na mah prekrile pod. In skočili smo k izhodu. A tam so strupeno cviliti rafali in nikamor ni bilo mogoče. Krogle so neprestano cefrale lesene stene. Klet sem in škripal z zobmi, da bi jih kmalu polomil, zakaj nekoč sem bil zidar. In zdaj naj poginem med temi lesenimi stenami! sem se grizel. Toliko opek sem položil drugo na drugo, zdaj pa takole, me je razjedalo. Najbolj nam je nagajala stena med hlevom in kočjo. Na vrata, na edini izhod so žgali štirje šarci. A tedaj se je spet izkazal vodnik Bruno, ta čudoviti vodnik. Staknil je kramp in udrihal po steni. Ne vem kako, da ga ni zadelo. Vidiš, to nas je rešilo. No — nas ne, pač pa drugih devetinštirideset. Ze deset ur smo se dajali, a zmagne na nobeno stran. Le kako so zdržali, hudiči zeleni, tako dolgo v tem mrazu? Kako da jim niso zamrznilji mitraljezi? Saj je bilo trideset pod ničlo in nebo jasno kot ribje oko. Na nebu pa luna, svetla, velika in hudobna. Videlo se je kot podnevi. Kdor koli se je skušal prebiti, je obležal. Potem je doletelo tudi mene. Samo v trebuh sem jo dobil, a to pomeni toliko kot konec. Mene pa ni bilo. Tu je že slonel Henrik s prestreljeno nogo in tale, Primorec. Pri rokah pa nič, nič! Zavezovali so nas, nam hoteli pomagati, a kri je kar silila ven. Nad nami pa še kar naprej ropot. Samo vode smo imeli, a je sproti zmrzovala. Pomoči od dražgoških hlevov sem pa ni hotelo biti. Predaleč je bilo in ta strašni ropot se je dušil v debelem

snegu. Odmevi so se lovili in odbijali po planinski kotlini, naprej pa jih ni odneslo. Čakali smo, da bi zašel mesec, a ta je bil šele na pol poti. Bil sem že prepričan: Stisnili nas bodo in si plačali dražgoški poraz... Primorec je zgubljal zavest in vzdihoval. Začel je vpiti, prositi, naj mu skrajšamo trpljenje. A kako? Tudi sam sem oslabil, zelena nevarnost, ki si jo vodil, pa vse bližje!... Padovan, bodi še enkrat dober z menoj! Mar boš dovolil, da me zgrabijo. Na, pritisni! Reši me! In moje pozdravite, če kdo ostane! je moledoval, stokal in me svetlo gledal... Nič ga ni zmoglo, in zdaj naj jaz!... Oslabelih misli sem uganil, kar ni bilo težko uganiti: Reši ga lahko samo še smrt. Taka je bila prisega. A eno je misliti, drugo storiti. Primorec pa ni in ni dal miru. In dopovedal sem si: Saj smo se domenili! Če ne bo šlo drugače, v smrt!... Tolažiti ga nisem mogel več. V rokah sem začutil orožje... Se slišalo se ni, kdaj je počilo, zakaj nad nami je še vedno ropotalo, da se en strel ni poznal več kot kaplja v morju. Potem se je Primorec umiril. Tedaj sem mu začel zavidati. Začelo me je dušiti. Misti so se mi kar nekam zgubile. A spet mi je odleglo. Ob meni mirni Primorec in vzdihujoči Henrik. Rok nisem mogel več dvigniti. Moj bog, kaj bom res moral prositi Henrika? Da! In odprl sem usta. A nič! Niti glasu! V trebuhu pa kot bi me hotelo razčevrti... Henrik mi je dal vode in potem sva se domenila...

»Res, prav z ničemer drugim ti ne morem pomagati, je dejal... Od tedaj me ne boli več...«

Lovec je vedno bolj blede, da bi bil kmalu bolj blede kakor Henrikov vedno tako lepi obraz, ki ga je zdaj pobožal svetel žarek. Njegovi lepi črni lasje so zlepljeni s krvjo in njegov zastrti pogled je uprt nekam daleč, daleč...

»Ta je bolj streljal kot ti. V zraku je zadel kapo. In z mitraljezom! Pod tisto skalo v Dražgošah, kjer je bil on z mitraljezom, so si Nemci polomili največ zob.«

Lovec ga je ogledoval in se čudil:

»Zato so mi rekli, da bi temu jermena rezali iz ramen. Zdej je dobil!«

In Henrikov obraz je spregovoril:

»Vidiš, lovec, zdaj sem mirnejši; čeprav se mi zdi nemumno, da me je zadelo šele tu. Ti si mi jo zagodel... A tvoj pogled je zbežan, boječ. Morda pogrešaš tudi mojega brata. Toda moral bi vedeti, da on zdaj preživele vodi po novih gazeih, dobrim v up in uteho, vam v strah in pogubo. Veš, zmenjena sva bila: Kadar bi naneslo tako, da si nekdo ne bo mogel več pomagati sam, kadar ga bodo dobili v klešče, bova drug drugemu pomagala z orožjem. In to se je zgodilo. Prav tu se je zgodilo. Brat bratal

Si že kdaj slišal kaj takegal V jezi, zaradi zemlje, to že, a iz ljubezni in vdanosti?...

Nisem vaju lagati. Lovci si in razumeš se na orožje. Zato si lahko ugotovil različne kalibre... Ne glej tako okoli sebe, puške ne boš našel. Brat jo je odnesel. A prej, dokler sem bil cel in zdrav, sem nosil mitraljez. Ej, da si ga videl, tega mojega nepomirljivega spremeljvalca. Gori, na vrhu tiste skale nam je že trda predla. Pa smo jih vendarle. Megle so se grdo preganjale in trgale po pobočju. Nemci so se približevali lepo zaščiteni kot v nekakšnem nevidnem vagonu. Bilo je tiho, da sem čul lastno srce. Nemcev nikjer. Tedaj pa kot naročeno: Megla se je v trenutku dvignila in veter jo je odgnal nad našimi glavami. Pod menoj jih je bilo vse zeleno in belo. Kazalec mi je kar otrpnil, tako sem stiskal petelina. Cev se mi je naglo zgrela, tako sem našel. Položaj pa tak! Vidiš, to je boj. Pa si se vzel od nekod ti in se je tako zgodilo z menoj! To se mi zdi zamalo! Se zdaj mi zveni v ušesih tisti 'Vorwärts' in 'Links', jaz pa sem se jim smejal izza skale...

A tretji dan so nas le pregnali. Pa tudi tam nepošteno: zgrabili so nas od strani. Končno nam ni kazalo drugega. Nemcev je pridivljalo več, kot smo imeli nabojev...

Prelep je bil pogled, ko so tri dni zaman rinitli proti nam. Vselej so krvavih glav tekli navzdol. E, tudi oni znajo teči. Vendar imaš tudi ti prav: Dobri vojaki so in nekaj časa so kar pokonci silili k našim položajem, pokonci, ti rečem. A zaponni si: tepajo se za grdo, zgrešeno stvar in zato jih bo konec. Njih in tebe in vseh podobnih.

Ti pa hočeš mir. Ej, trde glave si. Zdej si obenj in grizli te bomo, dokler te ne bo konec. Ne, ne, sam se boš grizel, da si boš zapomnil tole. Kar je hudičevega, je proti nam: ne samo Nemci in zima in ti, tudi mesec je prestopil v vaš tabor. Prejšnjo noč nas je dražil, da bi tulili. Počasi se je vozil po nebu, kot bi ga nekdo navezanega vlekel nazaj. Mi pa smo zijali vanj in čakali, kdaj se bo zgubil za gorami.

In mrz, ta prekleti mrz! Se mitraljezi so nam zastajali, da smo jih nad majhnim ogenjkom tu v kleti morali ogrevati. Ali ti veruješ v nebesa in pekel! Če veruješ, potem prideš tja, kjer je vročina, velika vročina. V pekel! Čutil boš, kaj je ogenj. Ne tisti ogenj, ki nas je vžgal, da smo prijeli za orožje, ne! Pravi, navadni ogenj s plamenom, da boš čutil kot tisti Dražgošani, ki so še živi morali v ogenj. Ni ga plamena, ki bi te zadosti ožgal, zakaj še vedno boš pustil za seboj grd madež. Vidiš, kako čudno je najino srečanje. Saj bi ti vsega tega ne pravil, a zdaj sva pač tu,

kamor sem se moral umakniti prestreljenih nog. O težko sem miroval, saj veš, kako je, če ti od vseh strani teče voda, a kljub mokroti ostaneš žejen in suhih ust? Vidiš, tako je bilo meni...

Ze dvanajst ur je ropotalo, ko je tam zadaj nekje mesec le poljubil vrhove. Slišal sem, kako se v koči in okoli nje pripravljajo na preboj. A prav v tistih trenutkih sem pomagal Padovanu, saj si slišal kako. Pa je nad glavo še enkrat zacvillilo, me speklo in se zarilo v lobanjo. Pogledaj tu, prav po sredi temena. Zvrtelo se mi je in sapa mi je pohajala. Nekaj časa nisem vedel, ne kaj je, ne kje sem. Sprehajal sem se po Kranju, dražil dekleta in se smejal, da je bilo veselo. Začutil sem bolečino in spet se mi je posvetilo. Vedel sem: čepin v kleti s tremi luknjami v telesu in le čudež je bil mogel rešiti. Toda — to sem vedel, da čudežev ni več, posebno še, ker je bil bog na drugi strani. Na strani tistih, ki so napisali na opasaku: Gott mit uns! Pogledaj, ne, ne, ne morem ti ga več pokazati. Odnesel mi ga je brat in na njem težko pištolo, ki sem jo odpasal nemškemu žandarju.

Tedaj je planil v klet brat, vodnik. Takoj sem vedel, pri sem smo, saj sta Primorec in Padovan že mirno slonela. »Zberi se. Gremo. Zadnja sva!« mi je nekako prigovarjal, poveljeval. Oprl sem se na roke. Nič! Napel sem se ves, a kar zameglilo se mi je. Nič! Nad nama je regljalo in treske so nama telele za vrat. Bruno je spet priganjal...

Z baterijo me je osvetlil in videl sem, kako se je stresel ob pogledu na mojo glavo. Nič ni rekel, samo zgrabil me je, da bi me nesel. A bil sem kot svinec. Zadnje sile sem zbral v jeziku:

»Pojdi, če ne bodo oba!«
A brat je še poskušal. Tik ob koči je zapel mitraljez. Pogledal sem Bruna in mu mogel samo pošepetati: »Pomagaj mi. Veže te beseda!«

Misliš da je mogel? Toda tako sem ga gledal, da je odnehal... Kar moje rane pogledaj, moje noge, glavo. Se v bolnišnici me ne bi mogli več zakrpati. Gledala sva se, a njemu se je mudilo. Bil je vendar komandir. Razumela sva se in oba sva tedaj slišala očeto glas, ki naju je večkrat učil:

V Galiciji smo takole... Na Soški fronti je bilo treba takole... a vajina vojna, fanta, bo čudna, zelo čudna!

Oč tistega trenutka mi ni hudega. Oni pa so se pregrizli. Pojdi in pogledaj: Cez Jelovico in pod njo so nove stedi...«

Henrikov izmučeni obraz je umolknil...

Sledi so spomladi izginile, zakaj tudi snega ni bilo več. Takrat je pobralo še lovca, ker ni maral pomladi, ki je rasla v srcih vseh dobrih, strah in nasilje premagujočih ljudi.

2x1000

1000 m² prodajnega prostora - 1000 artiklov

nova prodajalna pohištva

lesnina

KRANJ, Primskovo - komunalna cona

DNEVNE SOBE, SPALNICE, KOMBINIRANE SOBE, KUHINJE, JEDILNICE, SAMSKE SOBE, RUSTIKALNO POHIŠTVO, OTROSKE SOBE, REGALI, KLUBSKE GARNITURE, KOMADNO POHIŠTVO, BLAZINE, AJAM, VZMETNICE, JOGI, PREPROGE, TALNE OBLOGE, SVETILA, PREDSOBNE GARNITURE, GOSPODINJSKI APARATI IN VELIKO DROBNIH ARTIKLOV ZA OPREMO STANOVANJ

Delovna skupnost
ČP GORENJSKI TISK KRANJ
razglša prosta delovna mesta

1. pomožnih delavcev
2. vodje skladišča
3. šoferja tovornega avto nobila

Pogoji:

- pod 1.: vojaščine prost;
pod 2.: srednja izobrazba z nekaj prakse na takem ali podobnem delovnem mestu;
pod 3.: kvalificirani delavec — šofer.

Ponudbe sprejema tajništvo ČP Gorenjski tisk Kranj, Ul. Moše Pijadeja 1, do 17. januarja.

Obvestilo

Združenje šoferjev in avtomehaničkov Kranj, obvešča vse člane, ki imajo vozniško dovoljenje D kategorije in jim poteče veljavnost v tekočem letu, da bodo redni kontrolni zdravniški pregledi šoferjev za podaljšanje veljavnosti (TZOVC člen 135) v četrtek, 11. januarja ob 15.30 v zdravstvenem domu v Kranju.

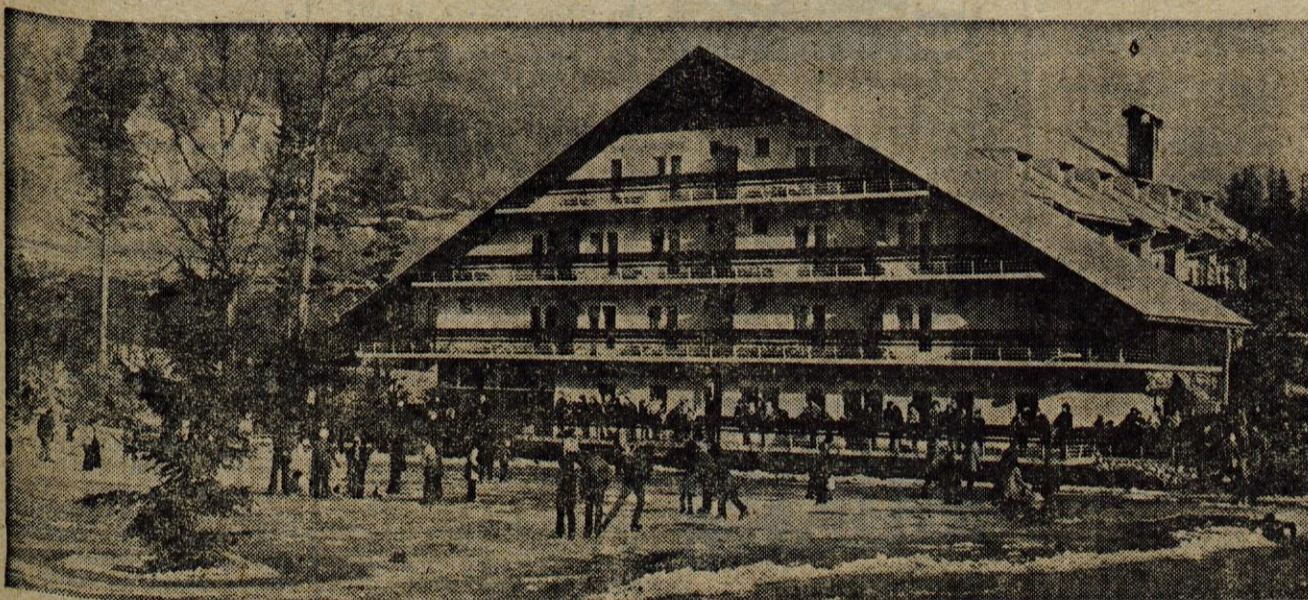
S seboj je treba prinesiti osebno izkaznico in drž. kolek za 5 din. Za nadaljnji pregled v Ljubljani je tudi urejeno.

Mladinski aktiv iz Kamne gorice zmagal

Minulo soboto je bila v kino dvorani v Kropi radijska oddaja Spoznavajmo svet in domovino. Prireditelj je potekala v prijetnem vzdušju. V tekmovalnem delu so preizkušali svoje znanje člani ekip iz Murske Sobote in Velenja ter člani mladinskega aktiva iz Kamne Gorice. Zmagala je ekipa iz Kamne gorice, ki so jo sestavljali: Stane Štefančič, Cvetka Sparovec, Stefan Skalar, Miro Prešeren in Rado Jensterle.

Številne gledalce in poslušalce iz Kroepe in Kamne gorice pa je v zabavnem delu oddaje zabaval ansambel Mojmir Sepeta, Ditka Haberl in Darko Kržišnik.

T. Pogačnik

Sončno vreme in zaledenela gladina umetnega jezera Črnava v Preddvoru sta privabila pretekle dni, predvsem pa v nedeljo, v prijazno turistično središče pod Storžičem precejšnje število oboževalcev narave, med katerimi so prevladovali ljubitelji drsanja. V nedeljo se je na primer na jezeru zvrstilo preko 1000 ljudi. Enemu med njimi sreča ni bila naklonjena. Led se je vdrl in možakar se je znašel v vodi. Potem, ko je sam zlezal na kopno, so ga uslužbenci hotela Bor napotili v savno! Direktor preddvorskih hotelov Jože Dvoržak nam je povedal, da se je v Preddvoru začela drsalna sezona že 25. decembra. Po novem letu se je led nekoliko otajal, vendar je sedaj ledena gladina Črnave spet primerna za drsanje. (jk) — Foto: F. Perdan

mali oglasi

prodam

Prodaj KONJA, Markič Janez, Ziganja vas 10, Križe

Prodaj dobro ohranjeno diatonično HARMONIKO. Praprotnik Metod, Ljubno 86 a, Podnart 108

Prodaj PRASIČA, 120 kg. Hotemaže 6, Preddvor 119

Prodaj KRAVO s teličkom po izbiri. Gorenja vas — Reteče 45, Škofja Loka 120

Prodaj 150 kg težkega PRASIČA. Tenetiše 29, Golnik 121

Prodaj italijansko OPEKO za zidavo. Naslov v oglasnem oddelku 122

Prodaj PRASIČA za zalkol. Trboje 65, Smednik 123

Prodaj 30 m VODOVODNIH CEVI, pocinkanih, 3 colske, 2 GUMI za ford escort 1300 ccm dúnlop 155 x 12 RS, Novak Jože, Podreča 6, Kranj 124

Prodaj PRASIČA, 120 kg težkega. Luže 30, Senčur

Prodaj 2 kub. metra suhih hrastovih PLOHOV in nekaj COLARIC. Rovte 12, p. Podnart 126

Prodaj DESKE 5 p. Bela 3, Preddvor 127

Prodaj PRASIČA za zalkol. Praprotna polica 28, Cerklje 128

Prodaj malo rabljen nemški BETONSKI MESALEC. Tiringar Jože, Škofjeloška 22, Kranj 129

Prodaj globok OTROŠKI VOZICEK. Kurirska pot 33, Primskovo, Kranj 130

Prodaj 2 PSA ovčarja. Poizve se v trafiki v Cerkljah

Prodaj BIKA, 320 kg, 10 prm suhih BUKOVIH DRV, kombi IMV, osebni, neregistriran, »SPINGEL« za obžagovanje lesa. Porenta, Crngrob 5, Zabnica 131

Prodaj PRASIČA za zalkol. Senturska gora 6, Cerklje 132

Prodaj TELICO, težko 500 kg, ki bo konec meseca telitila. Dvorje 46 133

kupim

Kupim avtomatski PRALNI STROJ. Drolc, Sidraž 1, Cerklje 141

vozila

Prodaj FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, Milaka 62/a

Prodaj dobro ohranjen FIAT 1100. Brili, Tomšičeva 24, Kranj 135

Prodaj škodo 1000 MB, letnik 1965 po ugodni ceni tudi po delih. Ogled vsak dan pri Pintar Slavko, Partizanska 29 a, Kranj 136

Prodaj zastavo 750, letnik 1969, registriran januarja 1970, 22.000 km, bele barve. Prof. Jan Bojan, Spodnje Bitnje 9, Kranj 137

Prodaj PRIKOLICO za osebni avto do 700 kg novo (cena 2300), Ajdovec, Olševsek 7, Kamnik 139

Prodaj R-10, letnik 1967, karamboliran, po delih ali komplet. Ogled vsak torek, četrtek in petek od 15. ure dalje pri Kovač Jože, Lesce, Taležka 6 138

V Kranju na cesti Staneta Žagarja 7 prodaj GARAZO. Dolinar, Partizanska 42, Sk. Loka, tel. 21-687 140

stanovanja

V Kranju zamenjam štiri-sobno STANOVANJE z vrtno za enosobno in GARSONJERO v Kranju, Ljubljani ali Škofji Loki. Ponudbe poslati pod »DRUŽBENA LAST«

Iščem opremljeno SOBO v Škofji Loki ali bližnji okolici. Naslov v oglasnem oddelku 142

Mlada solidna zaročenca iščeta SOBO S KUHINJO v KRANJU ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 143

ostalo

Strokovno polagam tapete. Grobelšek Lado, Planina 9

Potrebujem 4000 din, vrnem v aprilu 50 % obrestmi. Oddati ponudbe pod »APRIL«

zaposlitve

Sprejem UCENCA za avtomehansko stroko ali za pričuve. Poizve se v trafiki v Cerkljah 144

Solski center ZP ISKRA KRANJ

objavlja razpis za sprejem

učitelja splošnih predmetov

za poučevanje angleškega in slovenskega jezika na tehniški strojni in elektro šoli Kranj.

Za to delovno mesto se zahteva filozofska fakulteta ustreznih študijske smeri.

Stanovanja ni. Vloge je treba poslati do 25. januarja na naslov: Solski center ZP Iskra Kranj, Kranj, Savska loka 2.

Iz Radovljice ali bližnje okolice iščemo dobro in pošteno GOSPO za varstvo dveh majhnih otrok na našem domu — vila blok Radovljica. Naslov v oglasnem oddelku 145

Sprejem VAJENKO. Šimunac Božo, damski frizer, Kranj 50

Obrtnik zaposli MONTERJA centralne kurjave, nudim dober zaslužek in dela na območju Gorenjske. Oglasiti se na naslov Ljubljana, Smrekarjeva 19, tel. 57-054 po 15. uri 146

izgubljeno

Izgubila sem zapestno URO darvil z obeskom od Mestnega trga do avtobusne postaje. Najditelja naprošam, da jo odda v turistični pisarni Škofja Loka 149

Izgubil se je PES, nemški ovčar, črn z rumenimi lisami. Sliši na ime Samo. Javite proti nagradi, Tavčar, Grenč 23, Škofja Loka 150

Izgubila sem zlato ZAPESTNICO od Mestnega trga do Groharjevega naselja. Poštenega najditelja naprošam, da jo proti nagradi vrne v Turistično društvo, Sk. Loka 151

Izgubila sem OVRATNIK »nec« rjave barve pred poslovalnico »Loka« na Trati. Najditelja prosim, da proti nagradi sporoči Franckji Bernard, Kleče 13, 61262 p. Dol pri Ljubljani 152

Ura pravljic

V četrtek, 11. januarja, bo ob 17. uri v Pionirski knjižnici v Kranju URA PRAVLJIC za otroke od 5. do 8. leta. Vabljeni!

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

CETRTEK, 11. januarja, ob 19.30 za red KOLEKTIVICETRTEK — G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA; gostuje Mestno gledališče ljubljansko;

PETEK, 12. januarja, ob 16. uri za red DIJASKI II in ob 19.30 za red KOLEKTIVICETRTEK — G. Feydeau: DAMA IZ MAXIMA; gostuje Mestno gledališče ljubljansko;

KINO

Kranj CENTER

10. januarja amer. barvni film HERBIE — AH, TA CUDOVITI AVTO ob 16., 18. in 20. uri

11. januarja amer. barvni film HERBIE — AH, TA CUDOVITI AVTO ob 16., 18. in 20. uri

12. januarja amer. barvni film HERBIE — AH, TA CUDOVITI AVTO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

10. januarja angl. barvni film HUDIČEVI DVOJCICI ob 16., 18. in 20. uri

11. januar jug. barv. film VOLK SAMOTAR ob 16. uri, amer. barv. film DETEKTIV GUNN ob 18. in 20. uri

12. januarja amer. barvni film DETEKTIV GUNN ob 16. uri, franc. barv. CS film IN NE VPELJI ME V SKUŠNJAVA ob 18. in 20. uri

Tržič

10. januarja franc. barvni CS film IN NE VPELJI ME V SKUŠNJAVA ob 18. in 20. uri

11. januarja franc. barvni CS film IN NE VPELJI ME V SKUŠNJAVA ob 18. in 20. uri

12. januarja amer. barvni film BALADA O DINGUS MAGEEJU ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

12. januarja franc. barvni CS film OROŽNIK GRE V POKOJ, ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

10. januarja amer. barvni film PARADA NORCEV ob 18. in 20. uri

11. januarja šved. barvni film PREGRESNI VIKAR ob 20. uri

12. januarja amer. barvni film SPREHOD PO MESECU ob 18. uri

Železniki OBZORJE

10. jan. kinoteka ABBOTT IN COSTELLO ob 20. uri

12. januarja amer. barvni film SPREHOD PO MESECU ob 20. uri

Radovljica

10. januarja amer. barvni film GRIMSOMOVA BANDA ob 20. uri

11. januarja šved. barvni film DNEVNIK POLDEVICE ob 20. uri

12. januarja šved. barvni film DNEVNIK POLDEVICE ob 20. uri

Jesenice RADIO

10. januarja amer. barvni film OPERACIJA LYSABON

11. in 12. januarja ameriški barv. film DOLINA RADOŠTI

Jesenice PLAVZ

10. in 11. januarja nemški barv. film JAVNA HISA

12. januarja amer. barvni film OPERACIJA LYSABON

Kranjska gora

10. januarja amer.-italijanski barv. CS film LOV ZA 100.000 DOLARJEV

11. januarja amer. barv. film OPERACIJA LYSABON

Javornik DELAVSKI DOM

10. januarja mehiš. barvni CS film MEHIKA V PLAMENIH

Svet osnovne šole MATIJE VALJAVCA v Preddvoru

razpisuje naslednja delovna mesta:

a) učitelja

zemljepisa

za čas od 15. januarja do 15. maja s polnim delovnim časom;

b) učitelja

likovnega

pouka —

zemljepisa

od 1. februarja do 1. julija s polnim delovnim časom.

Pogoj za obe delovni mesti P. PRU.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

Obrot komercialni servis prodaja v svojem skladišču Cesta JLA št. 1 (bivši Beksel);

krmila za kokoši (briketi)

krmila za krave molznice

koruzo

pšenico

Cene konkurenčne!

Se priporočamo vsem kmetovalcem.

Izdaja in tiska CP Goranj. ski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1 — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tek. rač. pri SDK v Kranju 51500-601-10152 — Teletoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Za varnost prometa pozimi

Letošnjo zimo poteka že četrta republiška prometna preventivna in vzgojna akcija Varnost prometa v naselju. Namen te akcije je pravočasno in nenehno opozorjanje udeležencev v prometu na močno spremenjene vozne pogoje v jesensko zimskem času, ko normalno odvijanje prometa ovira deževje, megla, poledica in sneg. Kot že naslov akcije pove,

velja posebna pozornost varnosti prometa v naselju, saj se okoli 72 odstotkov prometnih nesreč pripeti prav v naseljih. V akcijo so se vključile poleg občinskih svetov in komisij za preventivno in vzgojo v cestnem prometu in drugih institucij še avtomoto društva, združenja šoferjev in avtomehaničnikov, gospodarske organizacije in osnovne šole ter vzgojno varstvene

ustanove. V delovnih organizacijah so zaposlene spomnili na previdno vožnjo v zimskih pogojih prek tovarniških glasil, po zvočnikih in s posebnimi okrožnicami in podobno.

V akcijo so se vključile tudi osnovne šole, saj so otroci pozimi na cestah kot pešci ali kolesarji še posebej ogroženi tako zaradi spolzkih pločnikov kot tudi zaradi kepanja in zadrževanja na zasneženih cestah. Na osnovi republiškega programa je kranjski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pripravil za šole obširen program tako kot tudi za delovne organizacije.

Letošnja republiška prometna akcija je dopolnjena še z zvezno akcijo Alkohol in varnost prometa. Tudi v tej akciji sodelujejo delovne organizacije, ki se ukvarjajo s prevozom potnikov in tovarov. L. M.

ALPLES tovarna pohišva Železniki

razpisuje prosto delovno mesto

vodje avtoparka

Pogoji: srednja šola — prometni transportni tehnik.
Prednost imajo kvalificirani avtomehaničniki.

Nastop službe takoj. Ponudbe je treba poslati v 15 dneh od dneva objave razpisa na organizacijsko kadrovski oddelek.

Upravni odbor TRŽIŠKE TOVARNE KOS IN SRPOV TRŽIČ

razpisuje in objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. sekretarja podjetja
2. referenta v komerciali

in zahteva pogoje:

pod 1.: pravna fakulteta ali višja pravna šola do 5 let prakse oz. srednja strokovna izobrazba in 10 let prakse;

pod 2.: srednjestrokovno izobrazbo komercialne ali tehnične smeri po možnosti z nekajletno prakso, znanje nemščine in po možnosti potrjeno za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov.

Prijave z dokazili o izpolnjenih zahtevanih pogojih sprejema tajništvo podjetja 15 dni po objavi.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga tašča, sestra, teta, babica in prababica

Ivanka Zrimšek roj. Vagaja
upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 10. januarja 1973, ob 15. uri izpred mrliške vežice v Kranju.

Kranj, 9. januarja 1973

Zalujoči: družini Vagaja in Kuster

nesreče

Smrtna nezgoda

V petek, 5. januarja, ob 18.30 se je na cesti tretjega reda v vasi Pivka pripetila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Janez Stefe iz Kranja je vozil proti Kokrici. V Pivki je iz nasprotne smeri pripeljal osebni avtomobil z nezaseženimi lučmi, zato voznik Stefe ni videl Marije Gogala, stare 80 let, ki je hodila po desni strani ceste proti Kokrici. Avtomobil jo je z blatnikom zadel in zbil po cesti, tako da je na kraju nesreče umrla.

Poledenela cesta

Na cesti Franca Prešerna na Jesenicah se je v soboto, 6. januarja, pripetila prometna nezgoda vozniku tovornega avtomobila s prikolico Borisu Košuti iz Nove Gorice. Voznik je zaradi poledenele ceste vozil počasi in vozilo ustavljal, vendar pa ustaviti ni mogel, ker je na položnem klanecu tovornjak začel drseti navzdol. V dnu klanca pa je začela drseti tudi prikolica, voznik pa zaradi tega vozila ni mogel obvladati. Prikolica se je nagnila na streho bližnje hiše, karoserija avtomobila pa se je prevrnila. Skode je za okoli 50.000 din.

Nenadoma čez cesto

Na cesti prvega reda v Podvinu je v nedeljo, 7. januarja, ob 19.40 voznik osebnega avtomobila Lucijan Krivec iz Ljubljane v bližini odcepa ceste za Mošnje zadel 65-letno Katerino Maver iz Zg. Lipnice, ki je nenadoma prečkala cesto. Avtomobil jo je zadel z vzratnim ogledalom in zbil po cesti. Huje ranjeno so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Izsiljevanje prednosti

V ponedeljek, 8. januarja, popoldne se je na cesti med Kranjem in Polico pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Milenko Kujacič z Jesenic, je vozil proti Naklem. V bližini Police je nenadoma s poljske poti na levi strani prečkal cesto Ahmet Pehadžič z Bobovka na kolesu brez luči. Zaradi kratke razdalje se mu voznik avtomobila ni mogel izogniti in je trčil v kolesarja. Ranjenega Pehadžiča so odpeljali v ljubljansko bolnišnico. L. M.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom in sodelavcem, ki ste darovali cvetje ter v tako velikem številu spremili na zadnji poti našega dragega moža, očeta

JOZETA STRUKLJA
iz Zgornjih Bitenj 105

Zalujoči:
žena in otroci

Ljubljanska banka

Zahvala

Ob izgubi našega dobrega moža in očeta

Franca Lotriča
(zavar. zastopnik v pokoju)

se zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu podarili cvetje in sočustvovali z nami. Posebna zahvala sosedom za nesebično pomoč.

Zalujoči: žena in otroci z družinami

Dražgoše, 4. januarja 1973

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata, zeta in strica

Jožeta Gorjanca

se pristočno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali na kakršenkoli način in izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegov zadnji dom. Posebno zahvalo smo dolžni: Tekstilni tovarni v Medvodah, Tekstilindusu, obratu II; kolektivom Kokra, Usluga in Central, učencem P.Š. 2. b razreda avtomehanske stroke v Skofji Loki, gospodu kaplanu, pevcem in govorniku za poslovalne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sin Miloš, hčerka Mojca z družino, oče, sestra Vera z družino in drugo sorodstvo

Zg. Bitnje, 3. januarja 1973

Jugoslovanom na domačih progah letos ni šlo. Popolnoma so zatajili. Opravičilo zanje je le, da so imeli dokaj slabe priprave. V veleslalomu je bil najbolje uvrščen Jugoslovan Marko Kavčič, ki je zasedel šestintrideseto mesto.

XII. za pokal Vitranc Kranjska gora 73

Gustavo Thöni in Claude Perrot nova junaka vitranških strmin

Lanskoletni zmagovalec veleslaloma v Sapporu Italijan Gustavo Thöni je zmagal tudi na vitranškem veleslalomu. Z drugim mestom v slalomu je osvojil letošnjo lovoriko Vitranc. Simpatični carinik je imel po tekmi obilo dela z dajanjem avtogramov.

»Izredno smo zadovoljni, da smo tudi letos na nadmorski višini 950 metrov v Kranjski gori lahko izvedli za alpsko smučanje tako pomembno tekmovanje. Vse, ki so kakorkoli prispevali k izvedbi te manifestacije, velja pohvaliti, da smo v dveh tekmovalnih dneh na strminah Vitranca videli trenutno najboljše veleslalomite in slalomiste na svetu,« je dejal po končanem tekmovanju predsednik organizacijskega komiteja Maks Završnik.

Res je, kar je dejal, saj smo v soboto in nedeljo v veleslalomu in slalomu na Vitrancu videli na delu vso svetovno alpsko smučarsko družino. Nad sto tekmovalcev iz 19 evropskih držav ter Amerike in Japonske je pokazalo vse večšine modernega alpskega smučanja. »Ni mi žal, da sem si ogledal dirko v obeh tekmovalnih dneh,« je komentiral svojo odločitev eden od gledalcev, ko je zadovoljen zapuščal letošnjo ciljno ravnino na Vitrancu. Imel je prav. Imena Thöni, Schmalzl, Perrot, Otchoa, Matt, Gross, Radici in drugi so pokazali, kako se je treba boriti za vsako stotinko sekunde in za najboljša mesta. Kdor ni bil dovolj pripravljen, zanj ni bilo mesta med najboljšimi.

SOBOTNI VELESALOM — DAN ITALIJANOV

Na 1100 m dolgi veleslalomski progi s 54 vrticami in 300 m višinske razlike je nastopilo 108 tekmovalcev. Ze v prvem teku je bil boj za najboljša mesta trd in zagrižen. Avstrijec Hinterseer, sin trenerja avstrijske reprezentance in traserja prve proge, je s startno številko 1 postavil vrstni red na glavo. Nihče namreč ni računal, da bo to mesto do konca prvega teka tudi obdržal. Na razplet smo morali čakati vse do drugega teka, saj so bili na dobrih pozicijah Italijani Thöni, H. Schmalzl, E. Schmalzl, Radici, Avstrijca Hemmi in Pechtl ter Švicarja Rösti in Pergöti. Pričakovati je bilo, da mladi up avstrijskega smučanja ne bo obdržal prve pozicije. Napovedi so se uresničile. Zlata kolajna iz Sappora Gustavo Thöni je z drugim najboljšim časom v drugem veleslalomu, zakoličil ga je Jeseničan Janez Šmitek, zanesljivo in upravičeno zmagal. Njegov rojak Helmut Schmalzl pa je potisnil Hinterseerja na še vedno odlično tretje mesto. Nasploh pa lahko rečemo, da je bil sobotni veleslalom pravo zmagoslavje italijanskih reprezentantov, saj so med prvo peterico kar štirje. Najboljši predstavnik trikolorov Bonnevie je šele enajsti, najboljši Španec Garcia pa dvanajsti. Popolnoma pa sta zatajila favorizirana Auger (Francija) in Ochoa (Španija). Tudi naši niso vozili najbolje. Jakopič je odpadel že v prvi vožnji, najbolje uvršče-

ni pa je bil Kavčič na 36. mestu.

Rezultati: 1. Thöni 2:10,50, 2. H. Schmalzl (oba Italija) 2:10,71, 3. Hinterseer (Avstrija) 2:11,14, 4. E. Schmalzl 2:11,15, 5. Radici (oba Italija) 2:11,63, ... 36. Kavčič, 39. Gazvoda, 43. Gašperšič (vsi Jugoslavija).

PRVI PERROT, SLABI JUGOSLOVANI

Starterju za nedeljski slalomski obračun se je ob lepem sončnem vremenu prijavilo 107 tekmovalcev. Z nestrpnostjo smo pričakovali start prvega tekmovalca. S starta se je namreč kot prvi pognal znameniti španski narodni junak, zlati slalomski zmagovalec z lanskimi olimpijskih iger iz Sappora, Fernandez Otchoa. Silovito je potegnil, toda bil je žrtev lastnega tempa. Ze pri osmih vrticah ga je vrglo s proge in dirka je bila zanj končana. Vse do številke 40 je vodil po prvem teku poznejši zmagovalec Perrot. Mladi Italijan, sicer enoiki Radici, je v prvem slalomu spremenil vrstni red najboljših. Kljub visoki startni številki mu je uspelo postaviti najboljši čas. In kako so se držali favoriti. Zmagovalec sobotnega veleslaloma Thöni je bil šele deseti. Rekonvalescent Matt (Avstrija) peti, Rieger (ZRN) šesti, Italijan E. Schmalzl osmi. Od desetih Jugoslovanov pa sta prišla v cilj le veteran Jakopič in mladi Tržičan Bojan Križaj. Toda tudi drugi tek je prinesel zanimiv vrstni red. Ali bo Radiciju uspelo obdržati prvo mesto, so se spraševali na cilju. Vsem je zastajal dih, ko je bil na progi Thöni. S fantastično in enkratno ter nepozabno vožnjo je vijugal med vrticami in sodniki na cilju so mu namerili najboljši čas drugega slaloma. Ta vožnja pa mu ni pomagala do ponovnega zmagoslavja. Prekosil ga je 21-letni Francoz Claude Perrot. Z malenkostno prednostjo je dosegel pomembno zmago. Radici ni zmozel prevelike psihične napetosti. Pri devetih vrticah je moral odnehati. Od dvojice naših je Jakopič kljub težavam prišel skozi cilj in zasedel 30. mesto, Križaj pa si je s padcem in rahlo poškodbo zapravlil solidno uvrstitev.

Rezultati: 1. Perröt (Francija) 98,67, 2. Thöni (Italija) 98,71, 3. Matt (Avstrija) 100,05, 4. Rieger (ZRN) 100,26, 5. Sanson (Francija) 100,90, ... 30. Jakopič.

ODLIČNI ORGANIZATORJI

V obeh dneh so organizatorji imeli polne roke dela. Kljub slabim snežnim odeji so na zadovoljstvo vseh tekmovanje spravili pod streho s čisto petico. Vsi zaslužijo pohvalo: Ni bilo zaman truda, da so tako res odlično pripravili obe progi, kar so občutili tudi tekmovalci z visokimi startnimi številkami.

Letošnja kranjskogorska prireditve bo šla v anale kot ena najboljših v smučarski sezoni 1972/73.

Besedilo: D. Humer
Foto: F. Perdan

Popolnega zmagoslavja Italija na Vitrancu ni dosegla. Račune jim je namreč prekrizal komaj 21-letni Francoz Claude Perrot, ki mu je uspelo dobiti nedeljski slalom. Perrot tudi vodi za letošnji Pokal Evrope.

Sloviti španski tekmovalce Francesco Fernandez Ochoa, narodni junak in dobitnik zlatega odličja lanskega olimpijskega slaloma, na letošnji kranjskogorski prireditvi ni imel sreče. Medtem ko je v veleslalomu zasedel šele petnajsto mesto, je v slalomu celo ostal brez uvrstitve. Kljub silovitemu startu ga je že pri osmih vrticah polomil, vrglo ga je s proge.

Naš komentar

Letos bolje kot lani

Letošnja skakalna novoletna turneja Intersport se je končala z zmagovalcem tekmovalcev NDR. Kot ekipa so bili daleč najboljši, njihov predstavnik Reiner Schmidt pa je bil v generalni razvrstitvi štirih skakalnic najboljši posameznik, hkrati pa je zmagal tudi na dveh tekmah. Presenečenje letošnje 21. preizkušnje najboljših skakalcev sveta je bil nedvomno mladi Bočkov iz Sovjetske zveze, ki je prvič nastopil v tujini. Če ne bi padel v enem skoku turneje, bi močno posegel po prvem mestu ali morda celo zmagal.

Naša šesterica je v glavnem zadovoljila. Bili so boljše kot lani. Najbolj sta napredovala Marjan Mesec in Bogdan Norčič, ki sta bila kar za 20 mest boljše uvrščena kot na enaki prireditvi v olimpijski zimi. Od naših se je najbolj izkazal Mesec, ki je v Oberstdorfu med elito več kot sto skakalcev iz 18 držav dosegel imenitno 12. mesto. To je bil najboljši dosežek naših in rezultat, ki ga ne bo lahko v hudi mednarodni konkurenci v letošnji zimi ponoviti ali celo preseči. Na dveh tekmah je bil najboljši iz naše reprezentance, v končni razvrstitvi pa je zabeležil tudi najboljšo uvrstitev med jugoslovansko šesterico. Drugi v generalni razvrstitvi je bil Peter Stefančič, ki se je za to mesto ves čas hudo boril z mladim Norčičem. Norčič je polomil uvrstitev zaradi slabosti izvedenega prvega skoka na zadnji tekmi v Bischofshofnu.

Naši se bi vsekakor lahko še boljše uvrstili, če bi bili tudi še bolj psihično pripravljeni. Zato je več dokazov. Na preizkušnji dan pred tekmovalcem v Bischofshofnu, ko so normalno ocenjevali skakalce zaradi priložnosti novega računalnika na skakalnicah, je bil n. pr. Norčič tretji med vsemi skakalci letošnje Intersport turneje. Sam je povedal, da je skakal sproščeno, ker ni šlo za pravo tekmovalstvo. Tudi naslednji dan na zadnji preizkušnji, ko se mu je ponesrečil prvi skok v konkurenci, je v drugem z lahkoto poletel 96 metrov daleč. Ob dveh takih dolžinah pa bi normalno pristal okoli 15. mesta.

Vsakoletna skakalna turneja Intersport, ko je v sezoni na tekmi zbranih največ skakalcev sveta, da nedvomno najrealnejše sliko kvalitete posameznika in ekip v svetovnem merilu. Nedvomno pomeni Intersport turneja večjo konkurenco kot na primer olimpijske igre ali svetovno prvenstvo. Na novoletni turneji namreč lahko nastopa vsaka država z več kot štirimi tekmovalci. Letos je bilo prvič uvedeno tudi ekipno tekmovalstvo in zdaj vsaj približno lahko vemo, kje je naše mesto v svetovnem merilu.

J. Javornik

Državno prvenstvo v hokeju

Favoriti zmagali brez težav

V nadaljevanju I. zvezne hokejske lige so favorizirana moštva zmagovala kot za domačino. Jeseničani so na domačem terenu odpravili večšo Slavtino, medtem ko je ljubljanska Olimpija v hali Tivoli premagala beograjski Partizan. Mladi Kranjskogorci pa so zapečatili svojo usodo, saj so na Jesenicah komaj iztržili remi v igri proti Celjanom.

V I. B ligi je kranjski Triglav na »domačem« ledu v hali Tivoli premagal INO (Sisak).

V mladinski konkurenci za najvišji državni naslov je Kranjska gora izgubila pod Mežakljo z Olimpijo.

Rezultati: Kranjska gora : Celje 1:1 (0:1, 1:0, 0:0), Slavtina : Jesenice 1:6 (0:1, 1:2, 0:3), Triglav : INA 11:3 (1:0, 4:3, 6:0), Kranjska gora : Olimpija 4:8 (2:2, 2:1, 0:5).

Šahovsko prvenstvo Kranja

Mirno kolo

Po krajšem premoru so šahisti nadaljevali s prvenstvom. Drugo kolo je minilo brez presenečenja in vsi dvoboji so se dokaj hitro končali.

Rezultati: Murovec : Hribar 1:0, Deželak : Naglič remi,

Berčič : Matjašič 0:1, Lazar : Jovič remi, Valjavec : Požar 0:1, Vidali : Paunov 0:1, in Bukovac : Sirc prekinjeno.

V prekinjeni partiji prvega kola je Valjavec premagal Murovca. M. G.

Kljub hladnemu vremenu so strelci iz Škofje Loke priredili preteklo nedeljo tekmovalstvo v streljanju z MK puško. Udeležba je prekosila vsa pričakovanja, saj se je za tekmovalstvo prijavilo kar 20 ekip s skupno 60 tekmovalci. Tako se je občinska strelska zveza v Škofji Loki nad vse uspešno vključila v program športnih tekmovalcev ob občinskem prazniku in 1000-letnici mesta.

Pohvale vredna je ugotovitev, da so nastopile ekipe strelskih druženj, JLA, ZRVS, teritorialne obrambe, podjetij, poklicnih šol in sindikalnih organizacij občine. Glede na tako mašovitost in zanimanje za strelski šport v Škofji Loki bodo organi resno razmislili o izgradnji novega strelišča za MK orožje, saj aktivnost strelcev narašča iz dneva v dan. Prav tako pa je nujna izgradnja zaprtega strelišča za zračno puško, kajti tekmovalstvo poteka v zares nemogočih razmerah.

Prehodni pokal je letos osvojila ekipa SD Kopačevina, član te ekipe Fojkar pa je za zmago med posamezniki dobil plaketo.

Rezultati — ekipno (20 strelcev): 1. SD Kopačevina (Trata) 517 krogov, 2. SD »Brata Kavčič« (Šk. Loka) 481, 3. Garnizacija (Šk. Loka) 475, 4. ZRVS (Šk. Loka) 463, 5. ZRVS — Trata 441

Pari prihodnjega kola: Jesenice : Olimpija, Triglav : Mladost. —dh

Novoletni brzoturnir

Zmaga Murovca

V prostorih SK Borec je bil 5. 1. 1973 novoletni brzoturnir, ki se ga je udeležilo 21 šahistov. Prav do zadnjega kola je bil vrstni red povsem negotov in po seštevanju rezultatov se je izkazalo, da je Murovec le s pol točke naskoka osvojil prvo mesto.

Prvi je torej Murovec, ki je zbral 17,5 točke, na naslednjih mestih pa so se razvrstili Naglič, Ivanovič, Matjašič, Berčič, Lazar, Skrab itd. M. G.

Škofjeloški strelci so se izkazali

krogov; posamezno: 1. Fojkar (SD Kopačevina) 180, 2. Čuš (ZRVS Šk. Loka) 174, 3. Kuhar (Garnizija Šk. Loka) 172,

4. Stanovnik (SD Kopačevina) 172, 5. Gerlevec (SD »Brata Kavčič«) 170 itd.

B. Malovrh

ljubljska banka

Zimsko prvenstvo v vaterpolu

Gimnazija brani prvo mesto

Ob organizaciji sekcije za vaterpolo pri PK Triglav in športnega društva Gimnazije se je v soboto v zimskem bazenu v Kranju začelo letošnje gorenjsko prvenstvo v vaterpolu. Nastopajo ekipe Radovljice, Kamnika, Borca (Kranj), Vodovodni stolp (Kranj), Gimnazije (Kranj), Iskre (Kranj) ter treh moštev kranjskega Triglava.

Že v prvem kolu smo bili priče presenetljivemu rezul-

tatu, saj je lanski zmagovalac Gimnazija komaj premagala borbeno ekipo Iskre. V ostalih srečanjih ni bilo presenečenja.

Izidi: Triglav I : Radovljica 11:9, Triglav II : Kamnik 11:6, Vodovodni stolp : Borec 14:4, Gimnazija : Iskra 8:7.

Drugo kolo bo na sporedu prihodnje nedelje. —dh

I. slovenska šahovska liga — zahod

Kranj : Kočevje 1,5 : 8,5

Prav v zadnjem, odločilnem dvoboju, so kranjski šahisti zaigrali najslabše. Čeprav so se trudili, saj je bil to njihov najdaljši dvoboj, pa vseeno niso mogli presenetiti mnogo boljšega nasprotnika. Rezultat je povsem stvarjen odsev razmerja moči. Celotno točko je osvojil samo Naglič, medtem ko je Bukovac iztržil polovičko šele po sedmih urah igranja.

Rezultati: Matjašič : Osterman 0:1, Bukovac : Cimer remi, Podgornik : Praznik 0:1, Murovec : Gornik 0:1, Naglič : Ivič 1:0, Vidali : Mestek 0:1, Gole : Praznik 0:1, Pirc : Segan 0:1, Kancilija : Podkoritnik 0:1, Deželak : Čuk 0:1.

Žal je poldruga točka premalo za obstanek v ligi in v naslednji sezoni bodo Kranjčani igrali v drugi ligi. M. G.

XIX. mednarodno »A« tekmovanje Bohinjski 73

Naši sedmi

S štafetnimi teki, moški na 3 x 10 km in ženske na 3 x 5 kilometrov, se je v Bohinju v soboto končalo že XIX. mednarodno »A« tekmovanje v smučarskih tekih.

Zadnji dan se je starterju prijavilo devetnajst moških in sedemnajst ženskih štafet. Pri članih so Čehi brez težav obračunali s predstavniki SZ in NDR. Naši — Kalan, Jelenc, Dornik — so zasedli odlično sedmo mesto. Za zmagovalci so zaostali le 3,19 minute in po dolgem času spet premagali večne rivalce Avstrije in Bolgare. Da so tekli res odlično, kaže že podatek, da so za njimi zaostali tudi močni Italijani, Poljaki in Romuni. V ženski konkurenci je bila najhitrejša štafeta SZ, Jugoslovanke Be-

šter, Pavlič, Kordež, a so bile še ste.

Rezultati: člani: 1. CSSR I 1:40;13,19, 2. SZ 1:40;53,5, 3. NDR I 1:41;15,2... 7. Jugoslavija I (Kalan, Jelenc, Dornik) 1:43;32,6, 15. Jugoslavija II (Dretnik, Gortner, Lotrič), 16. Jugoslavija III (Grašič, Kerštajn, Krišelj); ženske: 1. SZ 1:16;16,8, 2. ZDA 1:17;15,8, 3. Kanada 1:17;56,9... 6. Jugoslavija (Bešter, Pavlič, Kordež) 1:21;14,6.

Devetnajsto tekmovanje je tako za nami. Minilo je na splošno zadovoljstvo vseh, kar je zasluga organizatorja, ki je kljub slabi snežni odeji odlično pripravil proge. Kaj bo z dvajseto jubilejno dirko, pa je še vprašanje. Bohinjski se namreč že več let borijo s finančnimi sredstvi. Treba bo nekaj ukreniti. —dh

Zamrznjene stanarine

(Nadalj. s 1. strani)

vanej in številom družin) v Sloveniji okrog 46 tisoč stanovanj, v vsej državi pa okrog 348 tisoč. Sedanje podaljševanje linearnega subvencioniranja stanarin in po drugi strani zamrznjenje letih pa ta primanjkljaj samo povečuje.

»Dovolite, tole vprašanje. Čeprav je po dosedanjih razpravah in sprejetih ukrepih s področja stanovanjske politike v Sloveniji v glavnem prevladovalo prepričanje, da je treba povečati stanarine in odpraviti linearno subvencioniranje, se vseeno še vedno pojavljajo pomisleki in tudi posamezni očitki, da se stanovanjska podjetja zavzemajo za to, da bi sebi v prid tako povečala dohodek. Kaj lahko rečete o tem?«

»Dohodek stanovanjskih podjetij se ob povečanih stanarinah ne bo prav nič povečal. Po samoupravnem sporazumu in občinskih odlokih, gre namreč v Sloveniji 87,3 odstotka vplačanih stanarin za investicijsko in tekoče vzdrževanje ter za amortizacijo stanovanj. O porabi teh sredstev odločajo organi družbenega upravljanja s področja stanovanjskega go-

spodarstva. Preostalih 12,7 odstotka od vplačanih stanarin pa gre za režijo stanovanjskih podjetij. Ob povečanih stanarinah pa se bo odstotek za režijo zmanjšal, ker bodo sredstva za režijo v masi ostala tudi v prihodnje nespremenjena oziroma ne bistveno večja. Stanovanjska podjetja torej nimajo nobenega interesa, da bi na račun povečanih stanarin zasluži, marveč ugotavljajo, da se ob sedanjih stanarinah zbere premalo denarja za vzdrževanje stanovanjskih hiš. Pred petimi, šestimi leti je znesek za vzdrževanje pomenil sicer precej, danes ob nespremenjenih stanarinah in številnih podražitvah pa tako zbrana sredstva zelo malo pomenijo. In prav zato prihaja do pogostih nesoglasij med stanovanjskimi podjetji in stanovalci, ki ugotavljajo, da se stanovanjske hiše preslabo vzdržujejo.

Seveda gre tudi za to, da bi občani, ki imajo stanovanja, z višjimi stanarinami ali plačevanjem davka od lastnega stanovanja (hišnina) omogočili hitrejšo reševanje stanovanjskega problema za tiste občane, ki pričakujejo stanovanje.

A. Zalar

Almira potrebuje nove delavke

Almira Radovljica je danes po svojih modnih pleteninah poznana doma in v svetu. Izdelke namreč izvažajo v Avstrijo, Nemčijo, Francijo, Italijo, Anglijo, Češkoslovaško, Poljsko, Sovjetsko zvezo in v Ameriko. Doma so za svoje izdelke prejeli vrsto priznanj; tako tudi na lanskem sejmu mode v Beogradu, kjer so dobili drugo nagrado za kvaliteto in kreacijo.

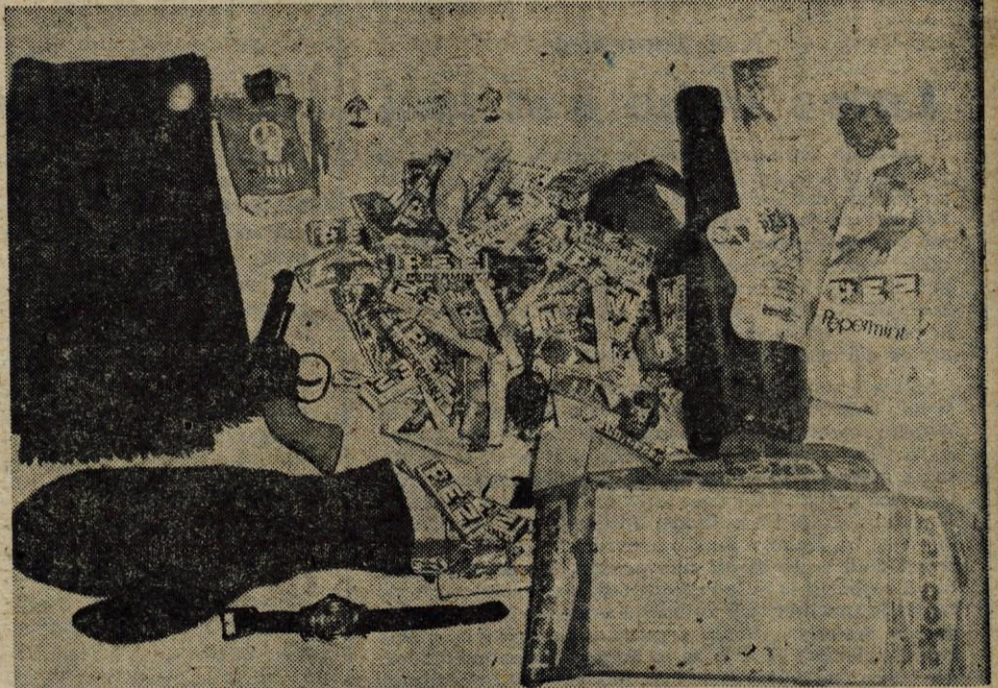
Lani so v Almiri izdelali 800 tisoč kosov pletenin v vrednosti 75 milijonov novih dinarjev. Takšen poslovni rezultat je 640-članskemu kolektivu omogočil poprečne osebnih dohodke, ki so znašale 1790 dinarjev. Za letos predvidevajo, da bodo izdelali milijon kosov izdelkov v

vrednosti 100 milijonov dinarjev.

Zato nameravajo letos zaposliti večje število novih delavcev. Potrebujejo predvsem kvalificirane in polkvalificirane šivilje, zaposlili pa bodo tudi dekleta, ki bi se rade priučile za delo na šivalnih strojih v šivalnici in mlade fante, ki bi se priučili za delo na motornih pletilnih strojih.

Ob tem velja povedati, da v Almiri skrbijo tudi za družbeni standard zaposlenih. Podatki kažejo, da je doslej vsak tretji zaposleni v tovarni dobil pomoč pri nakupu ali dograditvi stanovanja. Še posebno skrb pa v podjetju posvečajo strokovnemu izobraževanju in izpopolnjevanju.

A. Z.

To so skoraj vsi predmeti, ki so jih kriminalisti kranjske UJV našli v bližini pogorišča samopostrežne trgovine. »Raztresene sladkarije v bližini trgovine, potem ko je vse drugo pogorelo, nam je dalo misliti,« sta povedala kriminalista Franc Kramarič in Ljubo Barjektarevič. — Foto: Srečko Krč (Uro, šal in škatlico cigaret niso izgubili otroci).

Iz želje po sladkarijah - velika škoda

(Nadalj. s 1. strani)

verjetno kake steklenice špirita ali kakega vnetljivega razpršila, ogenj razplamtela, je bilo treba odnehati. Nesreča pa je bila še večja, ker trgovina nima telefona, najbližji pa je bil kak kilometer daleč v gostilni. Zato tudi gasilci, ki so kar najhitreje po klicu prihitali na kraj požara, niso mogli storiti kaj več kot so. Od trgovine in blaga v njej so ostali le zidovi in zoglenelo ostrešje. Skodo cenijo na okoli 4 milijone novih din. Rešili pa niso niti kosa inventarja ali kaj drugega.

Le blizu trgovine na bližnji njivi in pri kozolcu so bile raztresene sladkarije, žvečilni gumi, bonboni pez in drugo, kar imajo radi otroci. Prav na te sladkarije so postal preiskovalci pozorni, potem ko so pri razjasnjevanju vzrokov požara izključili vse druge možnosti in je ostala le ena: vlom in nato požar. Tudi nekateri gostje in poslovodkinja bifeja so se spomnili, da sta dva otroka tisti večer malo preden je začelo goreti, oprezala pri vratih bifeja. Zdaj je bil krog sklenjen. Tri fantiče, ki so jih v noveletnih praznikih

premamile misli na bonbone in žvečilni gumi, so hitro našli. V razgovoru s preiskovalci in socialno delavko so natančno kljub strahu, ki so ga preživeli, ko so zbežali pred plameni, opisali in obnovili dogodek.

V torek popoldne so se vsi trije, stari so od 7 do 10 let, drsali na drsališču v Stražišču, na poti domov pa jim je prišlo na misel, da bi radi jedli sladkarije. Morda med noveletnimi prazniki sladkarij zanje ni bilo, pa so se njihove lačne oči ustavile na izložbi samopostrežne trgovine. Kakor koli že, s kamni so se lotili stekla na oknu v skladišču. Pri drugem lučju se je okno razbilo. Mlajši je medtem pazil pri vratih bifeja, da ne bi kdo od gostov slučajno zavil na drugo stran, kjer sta starejša dva razbijala okno. Nato sta zlezla v notranjost in v zaboj za pivo nabrala sladkarij, žvečilnega gumija, v temi so zamenjali tudi steklenico soka za steklenico žgane pijače. Vse to so nato odnesli do bližnje njive, nato pa so se spomnili, da bi šli še po ročne svetilke. Vsi trije so se vrnili in v skladišču iskali po policah. Eden je imel vž-

galice, prižgal jih je in pregledoval police. Pri tem se je vnela lesna volna v škatli s kozarci. V strahu so škatlo vrgli na tla in poskušali ogenj pogasiti kar s tolkačem za meso, ki je bil ravno pri roki, in z metlo. To pa jim ni uspelo, zato so vrgli še nekaj predmetov na ogenj, da bi ga zadušili, nato pa prestrašeni zbežali skozi okno. Med begom so izgubili rokavico, otroško pokvarjeno pištolo, kar vse so kasneje preiskovalci našli. Zaboj s sladkarijami so z njive zanesli pod kozolec, tam sta ga še isti večer našla dva domačina in ga odnesla poslovodkinja bifeja. Otrokom sladkarije niso šle v slast, zato so se takoj razšli na domove. Le eden je doma povedal, da trgovina gori, druga dva sta v strahu molčala in šla spat. Kasneje seveda, ko so jih odkrili, so z otroško odkritosrčnostjo in kar se da natančno razložili, kako je prišlo do ognja in kje. Verjetno, da je bilo te otroke le strah, posledic želja po sladkarijah in pa ogromne škode, ene največjih na Gorenjskem v zadnjih letih, pa ne bodo mogli dojeti.

L. M.

Spoštovanim kupcem sporočamo, da bomo 31. januarja 1973 prenehali prodajati tekoči plin butan-propan.

Vzrok za to je pomanjkanje razpoložljivih prostorov, predvsem pa sedanje neprimerno skladišče plina. Plin butan-propan lahko nabavljate v novem skladišču ljubljanske Plinarne v Kranju, C. Staneta Žagarja (Komunalna cona Primskovo).

Veleželeznina Merkur, P. E. Kurivo Kranj